Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01 iki 2021-10-28

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. 113-4831; Žin. 2011, Nr.148-0, i. k. 109301MISAK00D1-546

Nauja redakcija nuo 2021-04-01:
Nr. D1-194, 2021-03-31, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06606

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2009 m. rugsėjo 16 d. Nr. D1-546
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi:

T v i r t i n u Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus (pridedama).

Aplinkos ministras Gediminas Kazlauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2009 m. rugsėjo 16 d.
įsakymu Nr. D1-546
(Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2021 m. kovo 31 d.
įsakymo Nr. D1-194 redakcija)

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS IR TAIKYMO SRITIS

1. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato kriterijus, kuriuos atitinkantys ūkio subjektai, privalo vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringą (toliau – monitoringas), monitoringo tikslus, monitoringo programą, jos rengimo, derinimo tvarką, monitoringo vykdymą, ėminių ėmimo, tyrimų ir matavimų kokybės užtikrinimą ir kontrolę, monitoringo duomenų ir informacijos rinkimą, saugojimą, teikimą, viešinimą.

2. Nuostatai netaikomi ūkio subjektams, teisės aktuose nustatyta tvarka vykdantiems genetiškai modifikuotų organizmų (ir jų naudojimo), kvapų, triukšmo, vibracijos, radiologinį aplinkos monitoringą.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. **ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas** – teisės aktų nustatyta tvarka atliekami stacionariuosiuose ūkio subjektų eksploatuojamuose įrenginiuose vykstančių technologinių procesų, galinčių turėti poveikį teršalų išmetimui ir ar (išleidimui), energijos naudojimo efektyvumui ir (ar) atliekų susidarymui, parametrų matavimai;

3.2. **ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringas** – teisės aktų nustatyta tvarka atliekami nuolatiniai ir nenuolatiniai teršalų ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir (ar) išleidžiamų iš stacionariųjų taršos šaltinių į aplinką, kiekio ir išmetamųjų dujų ir (arba) išleidžiamų nuotekų parametrų tyrimai, matavimai ir (ar) skaičiavimai;

3.3. **ūkio subjektų poveikio aplinkai monitoringas** – teisės aktų nustatyta tvarka atliekami nuolatiniai ir nenuolatiniai teršalų kiekio aplinkoje ir aplinkos parametrų matavimai, poveikio gamtinei aplinkai vertinimas ir prognozavimas ir (ar) teršalų sklaidos aplinkoje modeliavimas, vertinimas ir prognozavimas;

3.4. **nuolatiniai matavimai** – iš stacionariųjų taršos šaltinių į aplinką išmetamų ir (arba) išleidžiamų teršalų kiekio ir išmetamųjų dujų ir (arba) išleidžiamų nuotekų parametrų ar aplinkoje esančių teršalų kiekio ir aplinkos parametrų nepertraukiami matavimai;

3.5. **nenuolatiniai matavimai** – periodiškai atliekami iš stacionariųjų taršos šaltinių į aplinką išmetamų ir (arba) išleidžiamų teršalų kiekio ir išmetamųjų dujų ir (arba) išleidžiamų nuotekų parametrų ar aplinkoje esančių teršalų kiekio ir aplinkos parametrų matavimai;

3.6. **sistemingas taršos rizikos vertinimas** – reguliarus ūkio subjektų eksploatuojamuose įrenginiuose vykstančių technologinių procesų parametrų stebėjimas vertinant užteršimo pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis, apibrėžtomis 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 su visais pakeitimais, riziką;

3.7. **seisminis įvykis** – natūralus ar dirbtinai sukeltas seisminių bangų susidarymas seisminiame šaltinyje;

3.8. **seisminių įvykių monitoringas** – sistemingas seisminių įvykių registravimas, matavimas ir analizavimas;

3.9. **seisminis jutiklis** – mechaninius grunto virpesius fiksuojantis įtaisas;

3.10. **išsklaidytųjų angliavandenilių gręžinio aikštelė** – aplinkos apsaugos ir gaisrinės saugos reikalavimus atitinkanti aikštelė, kurioje įrengtas išsklaidytųjų angliavandenilių tyrimo ir (ar) naudojimo gręžinys ir kita reikalinga įranga ir kurios ribos nustatytos to gręžinio projekte.

4. Kitos Nuostatų 3 punkte neapibrėžtos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai), Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklės), Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710 „Dėl Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklės), Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimuose, patvirtintuose aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Nuotekų dumblo reikalavimai), Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normose LAND 43-2013, patvirtintose aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo“ (toliau – LAND 43-2013), Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Nuotekų tvarkymo reglamentas), Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2012 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklių patvirtinimo“, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas), Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TIPK taisyklės, TIPK leidimas), Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taršos leidimų taisyklės, taršos leidimas), Specialiuosiuose reikalavimuose dideliems kurą deginantiems įrenginiams, patvirtintuose aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „Dėl Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiems įrenginiams patvirtinimo“ (toliau – Specialieji DKDĮ reikalavimai), Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Lakiųjų organinių junginių išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklės), Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-357 „Dėl Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo patvirtinimo“

(toliau – Aplinkosaugos reikalavimai kremavimo įmonėms), Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normose, patvirtintose aplinkos ministro 2017 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. D1-778 „Dėl Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų patvirtinimo“ (toliau – VKDĮ normos), Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 80-2006, patvirtintuose aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. D1-434 „Dėl Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – LAND 80-2006), Metodiniuose reikalavimuose monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui, patvirtintuose Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. 1-156 „Dėl Metodinių reikalavimų monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui patvirtinimo“ (toliau – Metodiniai reikalavimai požeminio vandens monitoringo programai), kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS
MONITORINGO RŪŠYS IR TIKSLAI

5. Monitoringo rūšys yra:

5.1. ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas (toliau – technologinių procesų monitoringas);

5.2. ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringas (toliau – išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringas);

5.3. ūkio subjektų poveikio aplinkai monitoringas (toliau – poveikio aplinkai monitoringas);

5.4 seisminių įvykių monitoringas.

6. Technologinių procesų monitoringo tikslas – matuojant įrenginiuose vykstančių technologinių procesų parametrus, kurie susiję su teršalų išmetimu / išleidimu, energijos suvartojimu ir (ar) atliekų susidarymu, stebėti ir vertinti, ar ūkio subjektas laikosi technologinio režimo ir nesukelia didesnio už leistiną aplinkos teršimo.

7. Išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo tikslas – vertinti, ar iš taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų kiekis neviršija nustatytų ribinių verčių ir (ar) normų.

8. Poveikio aplinkai monitoringo tikslas – stebėti, vertinti, prognozuoti ūkinės veiklos daromą poveikį gamtinei aplinkai ir užtikrinti jos sukeliamos taršos ar kito neigiamo poveikio mažinimą.

III SKYRIUS
MONITORINGĄ VYKDANTYS ŪKIO SUBJEKTAI

9. Technologinių procesų monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai:

9.1. eksploatuojantys atliekų deginimo įrenginius ar bendro atliekų deginimo įrenginius, nurodytus Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose;

9.2. vykdantys anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme nustatyta tvarka;

9.3. eksploatuojantys branduolinės energetikos objektus;

9.4. eksploatuojantys didelius kurą deginančius įrenginius, kuriems taikomi Specialieji DKDĮ reikalavimai;

9.5. eksploatuojantys kremavimo įrenginius, kuriems taikomi Aplinkosaugos reikalavimai kremavimo įmonėms.

10. Išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai:

10.1. išleidžiantys (planuojantys išleisti) į paviršinius vandens telkinius ir (ar) natūralias arba dirbtines filtravimo sistemas nuotekas arba išmetantys į aplinkos orą teršalus ir šiai veiklai pagal TIPK taisyklių reikalavimus reikia turėti TIPK leidimą ar pagal Taršos leidimų taisyklių reikalavimus – taršos leidimą;

10.2. per parą į nuotakyną išleidžiantys 50 m^3 ir daugiau gamybinių ar komunalinių nuotekų. Išleidžiamų nuotekų kiekis apskaičiuojamas per metus išleidžiamą ar numatomą išleisti nuotekų kiekį padalijus iš išleidimo dienų skaičiaus;

10.3. vykdant vienos ar kelių rūšių veiklą, nurodytą 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiančio Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB su visais pakeitimais I priede, kurios metu išmetami / išleidžiami II priede nurodyti teršalai;

10.4. į kitų ūkio subjektų valdomą nuotakyną išleidžiantys gamybines nuotekas, kuriose yra Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede nurodytų prioritetinių pavojingų medžiagų ir (ar) kuriose pavojingų medžiagų koncentracija yra lygi arba didesnė už Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A ir B1 dalyse nurodytą ribinę koncentraciją;

10.5. eksploatuojantys kurą deginančius įrenginius, kuriems taikomas LAND 43-2013 arba VKDĮ normos;

10.6. eksploatuojantys organinius tirpiklius naudojančius įrenginius, kuriems taikomos Lakiųjų organinių junginių išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklės;

10.7. eksploatuojantys kremavimo įrenginius, kurių eksploatavimui taikomas Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašas.

11. Poveikio aplinkai monitoringą turi vykdyti:

11.1. poveikio aplinkos oro kokybei monitoringą:

11.1.1. ūkio subjektai, kurių vykdomos veiklos metu išmetami teršalai, nurodyti Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ (toliau – teršalai, kuriems nustatyta nacionalinė norma; nacionalinės normos), o veiklos metu vieno iš į aplinkos orą išmetamų teršalų pavojingumo rodiklis (toliau – TPR), apskaičiuotas Nuostatų 1 priedo 3 punkte nustatyta tvarka, yra didesnis kaip 10^4 arba to teršalo koncentracija, apskaičiuota modeliavimo būdu be foninio aplinkos oro užterštumo, viršija žmonių sveikatos apsaugai nacionalinėse normose nustatytą mažiausio vidurkinimo laikotarpio ribinę aplinkos oro užterštumo vertę;

11.1.2. ūkio subjektai, kurių vykdomos veiklos metu išmetami teršalai, nurodyti Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“, arba Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu siektinose vertėse, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2006 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu siektinų verčių patvirtinimo“ (toliau – teršalai, kuriems nustatyta ES norma; ES normos), o teršalo koncentracija, apskaičiuota modeliavimo būdu be foninio aplinkos oro užterštumo, viršija mažiausio vidurkinimo laikotarpio žemutinę vertinimo ribą, nustatytą sveikatos apsaugai, nurodytą Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 596 „Dėl Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarka), 2 priede arba ES normose žmonių sveikatos apsaugai nustatytą mažiausio vidurkinimo laikotarpio ribinę ar siektiną aplinkos oro užterštumo vertę;

11.1.3. ūkio subjektai, kurie vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laiko 1200 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį kiaulių (įskaitant paršavedes, kuilius, paršelius) skaičių;

11.1.4. ūkio subjektai, kuriems poveikio aplinkos orui monitoringas numatytas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitoje ar PAV sprendime arba statinio projekte, parengtuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

11.1.5. ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius;

11.2. poveikio paviršiniam vandeniui monitoringą:

11.2.1. ūkio subjektai, valantys nuotekas aglomeracijose, didesnėse kaip 2000 gyventojų ekvivalentų (toliau – GE);

11.2.2. ūkio subjektai, išleidžiantys gamybines nuotekas į aplinką, kurie pagal TIPK taisykles ar Taršos leidimų taisykles turi gauti TIPK leidimą ar taršos leidimą;

11.2.3. ūkio subjektai, eksploatuojantys nuotekų filtravimo sistemas, kai į jų sanitarinę apsaugos zoną patenka paviršinio vandens telkinys;

11.2.4. ūkio subjektai, kuriems poveikio paviršiniam vandeniui monitoringas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar PAV sprendime arba statinio projekte, parengtuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

11.3. poveikio požeminiam vandeniui monitoringą:

11.3.1. ūkio subjektai, vykdantys šią ūkinę veiklą:

11.3.1.1. energijos gamyba (kai šiluminių elektrinių ir kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius, elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti instaliuota šiluminė galia – 300 MW ir didesnė);

11.3.1.2. tradicinių angliavandenilių išteklių naudojimas (gavyba), naftos perdirbimas;

11.3.1.3. naftos ir naftos produktų, aplinkai pavojingų cheminių medžiagų krova (terminalai, kuriuose perkraunama ne mažiau kaip 100 m^3 per dieną) ir saugojimas (sandėliai, saugyklos, kurių talpyklose telpa 500 m^3 ir daugiau naftos produktų ar aplinkai pavojingų cheminių medžiagų);

11.3.1.4. popieriaus, celiuliozės gamyba;

11.3.1.5. atominės energijos gamyba;

11.3.1.6. radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, saugojimas ir laidojimas;

11.3.1.7. mineralinių trąšų gamyba;

11.3.1.8. cheminių medžiagų (augalų apsaugos produktų ir biocidų, organinių ir neorganinių cheminių medžiagų) gamyba;

11.3.1.9. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimas, išskyrus atvejus, kai veikla vykdoma pastate ir įdiegtos priemonės, numatytos Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklėse;

11.3.1.10. vykdantys anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme nustatyta tvarka;

11.3.1.11. auginantys mėsines kiaules, paršavedes ir (arba) paukščius, kai šiai ūkinei veiklai reikalingas TIPK leidimas;

11.3.1.12. vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikantys 500 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį galvijų (įskaitant karves, veršelius) skaičių;

11.3.1.13. prižiūrintys sąvartynus po uždarymo, kol sąvartynas pagal Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) įvertinimą, atliktą pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisykles, gali kelti pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai;

11.3.1.14. vykdantys išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimus ir (ar) naudojimą (gavybą);

11.3.2. ūkio subjektai, eksploatuojantys:

11.3.2.1. degalines, išskyrus atvejus, kai:

11.3.2.1.1. gruntinis vanduo galimos taršos vietose slūgso giliau kaip 15 m;

11.3.2.1.2. eksploatuojamos degalinės, kurių planuojama (projektinė) metinė skystojo kuro apyvarta mažesnė kaip 400 m^3, kai neviršijamos teršiančių medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos, nurodytos Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 9-2009, patvirtintuose aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 9-2009 „Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai“ patvirtinimo“**,** ir teršiančių medžiagų koncentracija nedidėja;

11.3.2.2. pavojingųjų atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius, kurių pajėgumas 10 ir daugiau tonų per parą;

11.3.2.3. pavojingųjų atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius, kurių pajėgumas mažesnis kaip 10 tonų per parą ir veikla vykdoma ne pastate;

11.3.2.4. sąvartynus, priimančius daugiau kaip 10 tonų atliekų per parą arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus;

11.3.2.5. įrenginius, kuriuose, naudojant organinius tirpiklius, atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas – taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atsparaus vandeniui darymas, klijavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas, kuriuose tirpiklių vartojama daugiau kaip 150 kg per valandą arba daugiau kaip 200 tonų per metus;

11.3.2.6. nuotekų valymo įrenginius, kurių pajėgumas didesnis kaip 100 000 GE;

11.3.2.7. nuotekų valymo įrenginius, kurių pajėgumas didesnis kaip 10 000 GE, kai jie įrengti paviršinio vandens telkinių arba vandenviečių apsaugos zonoje;

11.3.2.8. natūralias nuotekų filtravimo sistemas (didesnio kaip 50 m^3 per parą našumo), kai galutinis nuotekų valymas atliekamas tik šiam tikslui skirtoje vietoje natūralios sanklodos gruntuose, neturint organizuoto nuotekų išleidimo;

11.3.2.9. objektus, kurių statinio projekte numatytas požeminio vandens monitoringas;

11.3.2.10. gėlo vandens tiekimo vandenvietes, kai paimamo ar planuojamo paimti vandens kiekis (vidutinis metinis paėmimas) viršija 100 m^3 per parą;

11.3.2.11. natūralaus ir gydomojo mineralinio vandens vandenvietes (neatsižvelgiant į paimamą vandens kiekį);

11.3.2.12. požeminės hidrosferos sausinimo, dirbtinio papildymo ar atsistatymo po sausinimo veiklos vykdymo objektus (jei gali paveikti gyventojų vartojamo ir ekosistemų funkcionavimą užtikrinančio požeminio vandens išteklius);

11.3.2.13. gėlo vandens tiekimo vandenvietes, esančias rizikos grupei priskirtuose Suvalkijos (kodas LT004031100), Kėdainių–Dotnuvos (kodas LT001031100), viršutinio devono Stipinų (kodai LT002001100, LT002003400), Joniškio (kodas LT001023400) požeminio vandens baseinuose, kai paimamo ar planuojamo paimti vandens kiekis (vidutinis metinis paėmimas) yra nuo 10 iki 100 m^3 per parą;

11.3.3. ūkio subjektai, kuriems poveikio požeminiam vandeniui monitoringas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar PAV sprendime arba statinio projekte, parengtuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

11.3.4. Nuostatų 11.3.1–11.3.3 papunkčiuose nenurodyti ūkio subjektai, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingosios cheminės medžiagos, nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 su visais pakeitimais 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo yra rizika požeminį vandenį užteršti šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis. Šie ūkio subjektai požeminio vandens monitoringo metu turi vertinti tik požeminių vandenų užterštumą atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis;

11.3.5. ūkio subjektai, kuriems poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymas numatytas Nuotekų dumblo reikalavimuose;

11.3.6. ūkio subjektai, tvarkantys užterštas teritorijas, kuriems poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymas numatytas Ekogeologinių tyrimų ataskaitose arba baigiamojoje užterštos teritorijos tvarkymo ataskaitoje;

11.4. poveikio drenažiniam vandeniui monitoringą:

11.4.1. ūkio subjektai, vykdantys Nuostatų 11.3.1.11 papunktyje nurodytą veiklą ir skleidžiantys mėšlą ir (ar) srutas tręšiamuose laukuose;

11.4.2. ūkio subjektai, kuriems poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo vykdymas

numatytas Nuotekų dumblo reikalavimuose;

11.5. poveikio dirvožemiui monitoringą:

11.5.1. ūkio subjektai, kuriems poveikio dirvožemiui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar PAV sprendime arba statinio projekte, parengtuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

11.5.2. Nuostatų 11.5.1 papunktyje nenurodyti ūkio subjektai, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingosios cheminės medžiagos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo dirvožemis gali būti užterštas šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis. Šie ūkio subjektai dirvožemio monitoringo metu turi vertinti tik dirvožemio užterštumą atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis;

11.5.3. ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius;

11.5.4. ūkio subjektai, kuriems poveikio dirvožemiui monitoringo vykdymas numatytas Nuotekų dumblo reikalavimuose;

11.6. poveikio kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir estetinio potencialo monitoringus turi vykdyti ūkio subjektai, kuriems tai numatyta planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar PAV sprendime arba statinių projektuose, parengtuose teisės aktuose nustatyta tvarka, arba poveikio biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui monitoringas numatytas ūkio subjekto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, teritorijų ir (ar) strateginio planavimo dokumentuose.

12. Seisminių įvykių monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius.

13. Nuostatų 19 punkte nurodyta monitoringo programą derinanti institucija, remdamasi aplinkos tyrimų rezultatais, motyvuotu sprendimu gali nurodyti ūkio subjektui vykdyti monitoringą ir šiame skyriuje nenurodytais atvejais.

IV SKYRIUS
MONITORINGO PROGRAMA, JOS RENGIMO IR DERINIMO TVARKA

14. Monitoringas vykdomas pagal ūkio subjekto parengtą ir Nuostatų 19 punkte nustatyta tvarka suderintą ūkio subjekto aplinkos monitoringo programą (toliau – monitoringo programa).

15. Kai eksploatuojant Nuostatų 10.5 papunktyje nurodytus kurą deginančius įrenginius ir (ar) 10.7 papunktyje nurodytus kremavimo įrenginius pagal Nuostatų reikalavimus nereikia rengti nuotekų išleidimo ir (ar) poveikio paviršiniam ar požeminiam vandeniui monitoringo programos, jos nereikia rengti ir dėl iš įrenginių, nurodytų Nuostatų 10.5 ir 10.7 papunkčiuose, išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringo. Tokiu atveju išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringas vykdomas pagal LAND 43-2013, VKDĮ normose, Aplinkosaugos reikalavimuose kremavimo įmonėms nustatytus išmetamų teršalų ribinės vertės laikymosi kontrolės arba išmetamų teršalų monitoringo reikalavimus ir Nuostatų VII skyriuje nurodytus monitoringo vykdymo reikalavimus. Pagal LAND 43-2013, VKDĮ normose, Aplinkosaugos reikalavimuose kremavimo įmonėms nustatytus reikalavimus vykdomas ir poveikio aplinkos oro kokybei monitoringas (jei reikalavimai šiai monitoringo rūšiai nustatyti), monitoringo duomenų ir informacijos rinkimas, saugojimas, teikimas.

16. Monitoringo programa rengiama atsižvelgiant į Nuostatų 1 priedo reikalavimus pagal Nuostatų 2 priede pateiktą formą.

17. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1.1–11.3.1.10, 11.3.1.13, 11.3.2.1–11.3.2.9, 11.3.3 papunkčiuose, monitoringo programą rengia atlikę ekogeologinius tyrimus, nurodytus Ekogeologinių tyrimų reglamente, patvirtintame Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1-104 „Dėl Ekogeologinių tyrimų reglamento patvirtinimo“ (toliau – Ekogeologinių tyrimų reglamentas); ūkio subjektai, nurodyti

Nuostatų 11.3.1.11 ir 11.3.1.12 papunkčiuose, atlikę hidrogeologinius tyrimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-1056 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

18. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.1.5, 11.3.1.14, 11.5.3 papunkčiuose ir 12 punkte, monitoringo programą rengia atsižvelgdami į Nuostatų 5 priedo reikalavimus ir tyrimų aikštelėje (gręžimo aikštelė) atlikę ekogeologinius tyrimus, nurodytus Ekogeologinių tyrimų reglamente.

19. Monitoringo programa rengiama ir derinama tokia tvarka:

19.1. kai ūkio subjektas privalo gauti TIPK leidimą ar taršos leidimą, monitoringo programa teikiama šį leidimą išduodančiai institucijai kaip sudedamoji paraiškos gauti ar pakeisti TIPK leidimą dalis arba paraiškos gauti ar pakeisti taršos leidimą dalis ir derinama kartu su šiomis paraiškomis TIPK taisyklėse ar taršos leidimų taisyklėse nustatyta tvarka. Ši nuostata netaikoma eksploatuojant Nuostatų 10.5 papunktyje nurodytus kurą deginančius įrenginius ir 10.7 papunktyje nurodytus kremavimo įrenginius, kai taikoma Nuostatų 15 punkte nurodyta monitoringo programos rengimo išimtis;

19.2. Nuostatų 19.1, 19.3, 19.4 ir 19.5 papunkčiuose nenustatytais atvejais:

19.2.1. ūkio subjektas monitoringo programą teikia derinti Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis, tiesiogiai ar per kontaktinį centrą, nurodytą Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, išskyrus atvejus, kai nėra techninių galimybių tokiu būdu pateiktos informacijos atgaminti ar perskaityti. Tokiu atveju monitoringo programa teikiama popieriniu formatu (susegta ar surišta) ir skaitmeninėje laikmenoje. Su monitoringo programa teikiamas lydraštis. Teikiant monitoringo programą elektroniniu formatu, lydraštis turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis ryšio priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir identifikuoti monitoringo programą teikiantį asmenį. Monitoringo programos skaitmeninė rinkmena turi būti pateikta *.docx ar *.odt formatu ir *.pdf formatu.

19.2.2. jei monitoringo programoje nenumatytas poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas, AAA per 15 darbo dienų nuo monitoringo programos gavimo ją išnagrinėja ir raštu teikia pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui arba ją derina;

19.2.3. jei monitoringo programoje, be kitų rūšių monitoringo, numatytas ir poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas:

19.2.3.1. AAA per 5 darbo dienas monitoringo programą teikia derinti Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT). LGT per 10 darbo dienų nuo monitoringo programos gavimo iš AAA dienos raštu AAA teikia pastabas ir pasiūlymus programai arba ją derina;

19.2.3.2. AAA, gavusi iš LGT pastabas ir pasiūlymus arba derinimo išvadą, per 10 darbo dienų nuo pastabų ir pasiūlymų arba derinimo išvados iš LGT gavimo dienos raštu pateikia apibendrintas pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui, teikusiam programą derinti, arba ją derina;

19.2.4. ūkio subjektas, gavęs iš AAA pastabas ir pasiūlymus, pataiso monitoringo programą ir teikia ją pakartotinai derinti Nuostatų 19.2.1 papunktyje nustatyta tvarka. Pakartotinai derinti pateikta monitoringo programa derinama Nuostatų 19.2.2–19.2.3 papunkčiuose nustatyta tvarka.

19.3. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.1.5, 11.3.1.14, 11.5.3. papunkčiuose ir 12 punkte:

19.3.1. monitoringo programą teikia derinti AAA ir LGT 19.2.1 papunktyje nurodytu būdu;

19.3.2. AAA ir LGT per 15 darbo dienų nuo monitoringo programos gavimo išnagrinėja programą ir raštu ūkio subjektui pateikia pastabas ir pasiūlymus arba ją derina;

19.3.3. ūkio subjektas, gavęs AAA ir LGT pastabas ir pasiūlymus, pataiso monitoringo programą ir teikia pakartotinai derinti Nuostatų 19.3.1 papunktyje nustatyta tvarka. Pakartotinai derinti pateikta monitoringo programa derinama Nuostatų 19.3.2 papunktyje nustatyta tvarka.

19.4. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.6 papunktyje:

19.4.1. monitoringo programą teikia derinti AAA Nuostatų 19.2.1 papunktyje nurodytu būdu;

19.4.2. kai monitoringo programoje numatytas poveikio valstybės saugomų ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui monitoringas, AAA per 5 darbo dienas monitoringo programą teikia derinti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT). VSTT per 10 darbo dienų nuo monitoringo programos gavimo iš AAA dienos raštu pateikia AAA pastabas ir pasiūlymus arba ją derina;

19.4.3. AAA, gavusi iš VSTT pastabas ir pasiūlymus, per 10 darbo dienų nuo pastabų ir pasiūlymų gavimo dienos raštu pateikia apibendrintas pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui, teikusiam programą derinti, arba ją derina;

19.4.4. ūkio subjektas, gavęs pastabas ir pasiūlymus iš AAA, pataiso monitoringo programą ir teikia ją pakartotinai derinti Nuostatų 19.4.1 papunktyje nustatyta tvarka. Pakartotinai derinti pateikta monitoringo programa derinama Nuostatų 19.4.2–19.4.3 papunkčiuose nustatyta tvarka;

19.5. ūkio subjektai, kurių monitoringo programoje numatytas tik poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas:

19.5.1. monitoringo programą teikia derinti LGT per Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos elektronines paslaugas arba el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis arba popieriniu formatu (susegta ar surišta) ir skaitmeninėje laikmenoje. Su monitoringo programa teikiamas lydraštis. Teikiant monitoringo programą elektroniniu formatu, lydraštis turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis ryšio priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir identifikuoti monitoringo programą teikiantį asmenį. Monitoringo programos skaitmeninė rinkmena turi būti pateikta *.docx ar *.odt formatu ir *.pdf formatu;

19.5.2. LGT ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, monitoringo programą pateikus per Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos elektronines paslaugas, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Monitoringo programos gavimo dienos, išnagrinėja programą ir raštu ūkio subjektui pateikia pastabas ir pasiūlymus arba ją derina;

19.5.3. ūkio subjektas, gavęs LGT pastabas ir pasiūlymus, pataiso monitoringo programą ir teikia pakartotinai derinti Nuostatų 19.5.1 papunktyje nustatyta tvarka. Pakartotinai derinti pateikta monitoringo programa derinama Nuostatų 19.5.2 papunktyje nustatyta tvarka.

20. Kai monitoringo programa rengiama ir derinama Nuostatų 19.2–19.4 papunkčiuose nustatyta tvarka, AAA suderintą programą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis teikia ūkio subjektui. Papildomai

20.1. kai monitoringo programa rengiama ir derinama Nuostatų 19.2 papunktyje nustatyta tvarka ir programoje numatytas poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas, AAA suderintą programą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis teikia LGT;

20.2. kai monitoringo programa rengiama ir derinama Nuostatų 19.3 papunktyje nustatyta tvarka, AAA ir LGT suderintą programą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis teikia ūkio subjektui ir kitoms programą derinusioms institucijoms;

20.3. kai monitoringo programa rengiama ir derinama Nuostatų 19.4 papunktyje nustatyta tvarka, AAA suderintą programą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis teikia VSTT.

21. Monitoringo programa keičiama:

21.1. kai keičiamas TIPK leidimas ar taršos leidimas;

21.2. TIPK leidimo ar taršos leidimo sąlygose ir (ar) programoje nustatytais atvejais ir terminais;

21.3. kai ji nebeatitinka teisės aktų reikalavimų;

21.4. pasikeitus ūkio subjekto planuojamai vykdyti ir (ar) vykdomai veiklai ir pagal Nuostatų 9–13 punktų nuostatas atsiranda pareiga vykdyti atitinkamą monitoringą;

21.5. kai pasikeičia įrenginį eksploatuojančio ūkio subjekto ar įrenginio pavadinimas arba pasikeičia įrenginį eksploatuojantis ūkio subjektas.

22. Monitoringo programa AAA ir (ar) kitų monitoringo programas derinančių institucijų, motyvuotu sprendimu ar ūkio subjekto motyvuotu prašymu gali būti keičiama Nuostatų 21 punkte nenumatytais atvejais.

23. Gali būti keičiama tik monitoringo programos dalis (pvz., skyrius, pastraipa, punktas, lentelė). Teikdamas prašymą dėl monitoringo programos ar jos dalies keitimo, ūkio subjektas Nuostatų 19.2.1, 19.3.1 arba 19.4.1 papunkčiuose nurodyta tvarka teikia AAA derinti pakeistą programą ar atitinkamą programos dalies pakeitimą ir programos ar jos dalies pakeitimo lyginamąjį variantą. Jei monitoringo programa turi būti keičiama AAA sprendimu, AAA teikia sprendimą ūkio subjektui. Jei monitoringo programa turi būti keičiama kitų monitoringo programas derinančių institucijų sprendimu, sprendimą priėmusi institucija jį teikia ūkio subjektui ir kopiją AAA. AAA ar kitų institucijų sprendime turi būti nurodytos monitoringo programos keitimo priežastys ir terminas, per kurį ūkio subjektas turi pateikti pakeistą monitoringo programą ar jos dalį.

V SKYRIUS
MONITORINGO VYKDYMAS, MONITORINGO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

24. Monitoringas vykdomas laikantis Aplinkos monitoringo įstatyme, šiame Nuostatų skyriuje ir 1 priede nustatytų reikalavimų.

25. Ūkio subjektai privalo stebėjimus, laboratorinius tyrimus ir matavimus (toliau – matavimai) atlikti ir imti ėminius laboratoriniams tyrimams atlikti pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nėra nustatytų metodų – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, jei nėra ir šių reikalavimų – pagal parengtas matavimų ir ėminių ėmimo procedūras.

26. Jei nei teisės aktuose, nei metode, kurį privaloma taikyti pagal teisės akto reikalavimus, nenurodyta matavimų neapibrėžtis ar paklaida, vykdant monitoringą taikomi šie reikalavimai:

26.1. vykdant ūkio subjektų poveikio paviršiniam ir požeminiam vandeniui ir nuotekų, išleidžiamų į gamtinę aplinką, matavimus, taikomų metodų išplėstinė matavimo neapibrėžtis turi būti ne didesnė kaip 50 %, taikant daugiklį k=2, kuris atitinka apie 95 % pasikliovimo lygmenį; mažiausia nustatoma teršalo koncentracija (teršalo nustatymo riba) turi būti mažesnė arba lygi 30 % to teršalo didžiausiai leistinai koncentracijai (toliau – DLK);

26.2. jeigu paviršiniame ir (ar) požeminiame vandenyje (poveikio paviršiniam ir požeminio vandeniui monitoringas), į gamtinę aplinką išleidžiamose nuotekose išmatuota teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu nustatomą ribą, pateikiant monitoringo duomenis įrašoma taikomo metodo nustatymo riba ir pažymima, kad išmatuota teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė.

27. Jei nėra metodo, atitinkančio Nuostatų 26.1 ir 26.2 papunkčiuose nustatytus reikalavimus, monitoringas vykdomas taikant atitinkamus geriausius galimus ir prieinamus Europos, tarptautinius ar nacionalinius metodus.

28. Vykdant ūkio subjektų taršos šaltinių išleidžiamų teršalų monitoringą, vadovaujamasi šiais reikalavimais:

28.1. ėminių ėmimo automatiniais ėminių semtuvais kokybė užtikrinima tikrinant siurbiamąją žarną ir jos padėtį, automatinės ėminių ėmimo įrangos ir ėminių indų švarą, ėminių laikymo temperatūrą;

28.2. automatiniais ėminių semtuvais paimti ėminiai laikomi netinkamais, jeigu:

28.2.1. baigiant imti paros ėminius per surinkimo indo kraštus išsiliejo nuotekos;

28.2.2. paros ėminių ėmimas nebaigtas per 24 ± 2 valandas;

28.2.3. tikrinant ėminių tūrį, konstatuojama, kad nuokrypis tarp apskaičiuoto paimti tūrio ir išmatuoto tūrio didesnis kaip 5 %.

29. Monitoringą vykdantys ūkio subjektai privalo užtikrinti, kad:

29.1. monitoringo programoje numatytus taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) tyrimus ir (ar)

matavimus atliktų, ėminius laboratoriniams tyrimams imtų laboratorijos, atitinkančios Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus;

29.2. žemės gelmių geologinius tyrimus atliktų, požeminio vandens ėminius imtų asmenys, turintys leidimą, išduotą LGT Žemės gelmių įstatyme nustatyta tvarka, ir suteikiantį teisę atlikti požeminio vandens paiešką ir žvalgybą ir (ar) ekogeologinį tyrimą.

30. Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimui, matavimų ir tyrimų atlikimui taikomos Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo, matavimų ir tyrimų atlikimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 „Dėl Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo, matavimų ir tyrimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

31. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimai naudojant automatines matavimo sistemas vykdomi pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. D1-654 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“ patvirtinimo“ reikalavimus.

VI SKYRIUS
MONITORINGO DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS, SAUGOJIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS IR VIEŠINIMAS

32. Ūkio subjektai monitoringo duomenis ir informaciją privalo saugoti:

32.1. technologinių procesų monitoringo – 2 metus;

32.2. išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų ir poveikio aplinkai monitoringo – 10 metų;

32.3. išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų:

32.3.1. monitoringo programoje nustatytų privalomų saugoti matavimų rezultatus – 10 metų;

32.3.2. visų matavimų rezultatus, ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo dokumentus – 2 metus.

33. Ūkio subjektai aplinkos monitoringo duomenis ir informaciją privalo pateikti AAA, kitoms monitoringo programoje nurodytoms institucijoms tokia tvarka (jei monitoringo programoje nenustatyta kitaip):

33.1. einamųjų kalendorinių metų praėjusių ketvirčių technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo duomenys, nurodyti Nuostatų 3 priede, saugomi ūkio subjekte ir pateikiami AAA ir AAD pareikalavus;

33.2. pagal Nuostatų 4 priede pateiktą formą kalendoriniams metams pasibaigus rengiama ūkio subjektų aplinkos monitoringo ataskaita (toliau – monitoringo ataskaita), kurioje:

33.2.1. pateikiami monitoringo praėjusių kalendorinių metų Nuostatų 4 priedo II ir III skyriuose nurodyti poveikio aplinkai monitoringo duomenys, šių duomenų analizė ir išvados;

33.2.2. kas 5 metus arba motyvuotu monitoringo programas derinančių institucijų sprendimu ar motyvuotu ūkio subjekto prašymu kitais terminais pateikiama Nuostatų 4 priedo IV skyriuje nurodyta informacija – apibendrinta poveikio požeminiam vandeniui monitoringo ataskaita su duomenų analize ir išvadomis (toliau – apibendrinanti ataskaita). Apibendrinanti ataskaita teikiama LGT per Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos elektronines paslaugas, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis arba popieriniu formatu (susegta ar surišta) ir skaitmeninėje laikmenoje;

33.3. praėjusių kalendorinių metų monitoringo ataskaita iki kitų metų kovo 1 d. pateikiama AAA per IS „AIVIKS“, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis. Teikiant monitoringo ataskaitą el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis, ataskaita teikiama su

lydraščiu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuota elektroninėmis ryšio priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir identifikuoti aplinkos monitoringo ataskaitą teikiantį asmenį. Jei monitoringo ataskaita pateikiama ne per IS „AIVIKS“, AAA ją persiunčia AAD. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys, parengti pagal Nuostatų 4 priedo II skyriaus 3 lentelę, pateikiami LGT per Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos elektronines paslaugas, el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis;

33.4. praėjusių kalendorinių metų ŠESD ataskaita, parengta vadovaujantis 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, teikiamos Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-231 „Dėl Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ir prekybos jais tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

34. AAA ar kita institucija, kuriai pagal monitoringo programą turi būti teikiami monitoringo duomenys, gavusi Nuostatų 33 punkte nurodytus duomenis ar ataskaitas, įvertina juos ir nustačiusi, kad pateikti duomenys ar ataskaita neatitinka Nuostatų reikalavimų, pateikti neišsamūs, netikslūs ar klaidingi duomenys, per IS „AIVIKS“, paštu, el. paštu ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis informuoja apie tai ūkio subjektą, nurodo ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų terminą trūkumams ištaisyti. Pataisyta ataskaita teikiama ir vertinama šiame punkte nustatyta tvarka.

35. Kai AAA pateiktoje monitoringo ataskaitoje:

35.1. su kitais ūkio subjekto monitoringo duomenimis pateikiami ir poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys ir (ar) duomenų analizė ir išvados, AAA ataskaitą teikia nagrinėti LGT. Per 15 darbo dienų nuo aplinkos monitoringo ataskaitos gavimo dienos LGT, įvertinusi pateiktą ataskaitą, raštu informuoja ūkio subjektą ir AAA, jei nustatoma, kad ataskaita neatitinka Nuostatų reikalavimų, pateikti neišsamūs, netikslūs ar klaidingi duomenys, nurodo ūkio subjektui ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų terminą trūkumams ištaisyti. Pataisyta ataskaita teikiama 33 p. nustatyta tvarka;

35.2. pateikiama ūkio subjekto veiklos poveikio valstybės saugomų ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui monitoringo ataskaita, AAA ją teikia nagrinėti VSTT. Per 15 darbo dienų nuo aplinkos monitoringo ataskaitos gavimo dienos VSTT, įvertinusi pateiktą ataskaitą, raštu informuoja ūkio subjektą ir AAA, kad ataskaita pateikta tinkamai arba pateikia pastabas ir pasiūlymus, jei nustatoma, kad pateikta ataskaita neatitinka Nuostatų reikalavimų, pateikti neišsamūs, netikslūs ar klaidingi duomenys, nurodoa ūkio subjektui ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų terminą trūkumams ištaisyti. Pataisyta ataskaita teikiama 33 p. nustatyta tvarka.

36. Kai LGT pateikiama poveikio požeminiam vandeniui apibendrinančioji ataskaita, LGT ne vėliau kaip per 15 darbo dienų, ataskaitą pateikus per Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos elektronines paslaugas, – ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos, išnagrinėja ataskaitą ir raštu ūkio subjektui pateikia pastabas ir pasiūlymus arba ją derina; rašto kopiją LGT pateikia AAA, išskyrus atvejus, kai poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys, duomenų analizė ir išvados gauti vykdant monitoringo programą, suderintą Nuostatų 19.5 p. nustatyta tvarka.

37. Monitoringo duomenys yra vieši ir ūkio subjektas turi užtikrinti, kad jie būtų lengvai prieinami visuomenei:

37.1. ūkio subjektai, vykdantys taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą, paviršinį vandenį nuolatinius matavimus, privalo viešai savo interneto svetainėje skelbti ir nuolat atnaujinti Nuostatų 32.3 papunktyje nurodytų matavimų rezultatus;

37.2. praėjusių kalendorinių metų ŠESD stebėsenos ataskaitas skelbia AAA vadovaudamasi Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje

dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu aplinkos ministro 2015 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. D1-168 „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

37.3. praėjusio metų ketvirčio technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo duomenis (Nuostatų 3 priede nurodyti duomenys), praėjusių kalendorinių metų monitoringo ataskaitą (Nuostatų 4 priede nurodyti duomenys) ūkio subjektai skelbia savo interneto svetainėje. Monitoringo duomenys ir ataskaitos skelbiami Nuostatų 3 ir 4 prieduose nurodyta forma. Nuostatų 3 priede nurodyti duomenys paskelbiami per 30 darbo dienų nuo metų ketvirčio pabaigos (išskyrus 2021 m. pirmo ketvirčio), Nuostatų 4 priede nurodyti duomenys ir ataskaitos paskelbiami per 30 darbo dienų nuo monitoringo ataskaitų pateikimo AAA ar LGT dienos (išskyrus 2020 m. monitoringo ataskaitas). Jei ūkio subjektas neturi interneto svetainės, jis privalo sudaryti galimybę visuomenei susipažinti su šiame papunktyje nurodytais monitoringo duomenimis ir ataskaitomis, pvz., skelbti skelbimo lentoje, viešai prieinamoje ūkinės veiklos vietoje. Ūkio subjektai, neskelbiantys monitoringo duomenų ir monitoringo ataskaitų interneto svetainėje, apie tai informuoja AAA ir, jei vykdomas poveikio požeminiam vandeniui monitoringas, – LGT. 2020 m. monitoringo ataskaitas ir 2021 m. pirmo ketvirčio technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo duomenis ūkio subjektai turi paskelbti iki 2021 liepos 1 d.

37.4. ūkio subjektai (išskyrus viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus), kurie per parą išgauna daugiau kaip 100 m^3 paviršinio ir (ar) požeminio vandens ir (ar) per parą į aplinką išleidžia daugiau kaip 100 m^3 nuotekų (išskyrus paviršines), privalo viešai savo interneto svetainėje skelbti kiekvieną mėnesį atnaujinamą informaciją apie paimamo vandens (kiekvieno vandens paėmimo įrenginio, požeminio vandens vandenvietės) ir išleidžiamų nuotekų (kiekvieno išleistuvo) kiekį. Šiame papunktyje nurodyti duomenys pradedami viešai skelbti nuo 2021 m. liepos 1 d.; iki kiekvieno mėnesio 5 d. papildomi nauja informacija apie paimamo vandens ir išleidžiamų nuotekų kiekį. Nuo 2023 m. liepos 1 d. interneto svetainėje turi būti skelbiami paskutinių dvejų metų kiekvieno mėnesio duomenys.

38. AAA, LGT, VSTT pagal kompetenciją analizuoja ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenis ir ataskaitas, vertina, ar ūkio subjektų veikla nedaro neleistino neigiamo poveikio aplinkai. AAD, vykdydamas aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, pagal kompetenciją ir poreikį naudoja ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenis ir ataskaitas.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS IR ATSAKOMYBĖ

39. Nuostatų prieduose nurodyti duomenų subjekto duomenys tvarkomi įgyvendinant 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB nuostatas ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

40. AAA nuolat kaupia duomenis apie suderintas monitoringo programas, jų keitimą, galiojimą.

41. Nuostatų reikalavimus pažeidę asmenys traukiami atsakomybėn teisės aktuose nustatyta tvarka.

_____

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
1 priedas

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO VYKDYMO REIKALAVIMAI

I SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

1. Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas vykdomas tokia tvarka:

1.1. eksploatuojant atliekų deginimo įrenginius ar bendro atliekų deginimo įrenginius, matuojami technologinių procesų parametrai, nurodyti Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai);

1.2. eksploatuojant atominės energetikos objektus, matuojami technologinių procesų parametrai, nurodyti Drūkšių ežero šiluminės apkrovos, vandens temperatūros apribojimų ir stebėsenos (monitoringo) reikalavimų apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2011 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. D1-151 „Dėl Drūkšių ežero šiluminės apkrovos, vandens temperatūros apribojimų ir stebėsenos (monitoringo) reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

1.3. vykdant anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme nustatyta tvarka, technologinių procesų monitoringas vykdomas Lietuvos geologijos tarnybos (toliau – LGT) nustatyta tvarka;

1.4. eksploatuojant didelius kurą deginančius įrenginius, matuojami technologinių procesų parametrai, nurodyti Specialiuosiuose reikalavimuose dideliems kurą deginantiems įrenginiams, patvirtintuose aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „Dėl Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiems įrenginiams patvirtinimo“ (toliau – Specialieji DKDĮ reikalavimai);

1.5. eksploatuojant kremavimo įrenginius, matuojami technologinių procesų parametrai, nurodyti Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-357 „Dėl Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aplinkosaugos reikalavimai kremavimo įmonėms).

II SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ IR (AR) IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

PIRMASIS SKIRSNIS
IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ MONITORINGAS

2. Išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringas vykdomas nuolatinio ar nenuolatinio matavimo būdu:

2.1. nuolatinio matavimo būdu monitoringas vykdomas šio priedo 8 punkte nurodytais atvejais;

2.2. nenuolatinio matavimo būdu monitoringas vykdomas:

2.2.1. šio priedo 8 punkte nurodytuose teisės aktuose nustatytais atvejais (kai jie nustatyti);

2.2.2. 2.2.1 papunktyje nenurodytais atvejais, kai taršos šaltinio išmetamo į aplinkos orą teršalo pavojingumo rodiklis (toliau – TPR), apskaičiuotas pagal šio priedo 3 punktą, lygus 10 arba didesnis.

3. Išmetamo į aplinkos orą teršalo pavojingumo rodiklis TPR apskaičiuojamas taip:

$$TPR = (M_m/RV)^a \quad (1)$$

čia:

M_m – iš visų taršos šaltinių didžiausias leidžiamas išmesti teršalo kiekis (tonomis per metus);

RV – teršalo (išskyrus kietąsias daleles) paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė (mg/m^3), nustatyta žmonių sveikatos apsaugai. Kietųjų dalelių išmetimo atveju, kai visas kietųjų dalelių kiekis arba jų dalis išmetama deginant kurą ar atliekas, RV yra 0,05 mg/m^3, kitais atvejais – 0,15 mg/m^3. Jei teršalui nustatyta nacionalinė norma, tačiau nenustatyta paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, TPR nustatyti taikomas 50 % pusės valandos ribinės aplinkos oro užterštumo vertės dydis. Jei teršalui nustatyta ES norma, tačiau nenustatyta paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, TPR nustatyti taikoma metinė ribinė ar siektina aplinkos oro užterštumo vertė arba paros 8 valandų maksimalaus vidurkio ribinė ar siektina aplinkos oro užterštumo vertė;

a – pastovus dydis, priklausantis nuo išmetamo į aplinkos orą teršalo grupės, nurodytos Apmokestinamų teršalų sąrašo ir grupių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo įgyvendinimo“, II skyriuje. I grupės teršalo pastovus dydis „a“ lygus 1,7; II – 1,3; III –1,0; IV – 0,9; azoto oksidų (kaip azoto dioksido) – 1,3; sieros dioksido – 1,0; dulkių (kietųjų dalelių) – 0,9; vanadžio pentoksido – 1,7.

4. Jeigu taršos šaltinio išmetamo į aplinkos orą teršalo TPR<10, šio teršalo monitoringas nevykdomas.

5. Visi ūkio subjekto aplinkos oro taršos šaltiniai skirstomi į pirmąją ir antrąją kategoriją pagal kiekvieną iš taršos šaltinio išmetamą teršalą:

5.1. pirmajai kategorijai priskiriami:

taršos šaltiniai,

jei $C_m/RV > 0,5$, (2)

kai $M/(RV \times H) > 0,01$,

ir taršos šaltiniai, išmetantys teršalus po valymo įrenginių, kurių vidutinis valymo efektyvumas didesnis kaip 85 %,

jei $(C_m/RV) > 0,1$, (3)

kai $M/(RV \times H) > 0,002$,

čia:

C_m – pagal taršos sklaidos skaičiavimus nustatyta teršalo didžiausia koncentracija aplinkos ore (mg/m^3) esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms;

RV – teršalui, įrašytam į Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašą ir ribines aplinkos oro užterštumo vertes, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ (toliau – teršalai, kuriems nustatyta nacionalinė norma; nacionalinės normos) nustatyta pusės valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė (mg/m^3) (jei pusės valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė nenustatyta, taikoma paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė) arba nurodytam Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“, arba Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenas siektinose vertėse, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2006 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu siektinų verčių patvirtinimo“ (toliau – teršalai, kuriems nustatyta ES norma; ES normos) nustatyta valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė (mg/m^3) (jei valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė nenustatyta, taikoma mažiausiam vidurkinimo laikotarpiui nustatyta ribinė ar siektina aplinkos oro užterštumo vertė);

M – iš taršos šaltinio leidžiamas išmesti maksimalus teršalo kiekis (g/s);

H – taršos šaltinio aukštis nuo žemės paviršiaus, m. Kai H<10 m, skaičiuojama, kad H=10

m;

5.2. antrajai kategorijai priskiriami taršos šaltiniai, neatitinkantys pirmosios kategorijos taršos šaltinių kriterijų, nurodytų šio priedo 5.1 papunktyje, ir taršos šaltiniai, kuriems Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisykles, patvirtintas aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TIPK taisyklės, TIPK leidimas) ar taršos leidime, išduotame pagal Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisykles, patvirtintas aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taršos leidimų taisyklės, taršos leidimas), leistinos taršos normatyvai nustatyti pagal faktinį išmetamų teršalų kiekį.

6. Teršalo, išmetamo iš taršos šaltinio, kuris pagal šį teršalą priskirtas pirmajai kategorijai, monitoringas vykdomas tolygiai paskirsčius 4 kartus per metus, atliekant pakankamą matavimų ir (ar) ėminių paėmimo skaičių.

7. Teršalo, išmetamo iš taršos šaltinio, kuris pagal šį teršalą priskirtas antrajai kategorijai, monitoringas vykdomas ne rečiau kaip 1 kartą per metus. Kai yra vienodų taršos šaltinių pagal išmetamą teršalo kiekį, matavimus pakanka atlikti viename iš jų, kiekvienais metais keičiant pasirinktą taršos šaltinį.

8. Išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringas nuolatinio matavimo būdu atliekamas:

8.1. dideliuose kurą deginančiuose įrenginiuose, – vadovaujantis Specialiaisiais DKDĮ reikalavimais;

8.2. atliekų deginimo ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose, – vadovaujantis Atliekų deginimo aplinkosauginiais reikalavimais;

8.3. organinius tirpiklius naudojančiuose įrenginiuose, – vadovaujantis Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Lakiųjų organinių junginių išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklės);

8.4. kremavimo įrenginiuose, – vadovaujantis Aplinkosaugos reikalavimais kremavimo įmonėms;

8.5. kituose įrenginiuose, kai nuolatiniai matavimai numatyti šių įrenginių eksploatavimui patvirtintuose teisės aktuose ar geriausius prieinamus gamybos būdus (toliau – GPGB) reglamentuojančiuose dokumentuose.

9. Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ėminių ėmimo ir matavimo reikalavimai nurodyti teršalo nustatymo metoduose ir Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatai) 30 ir 31 punktuose išvardintuose teisės aktuose.

ANTRASIS SKIRSNIS
SU NUOTEKOMIS IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

10. Nuostatų 10 punkte nurodyti ūkio subjektai, vykdydami su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringą, privalo:

10.1. atlikti išleidžiamų buitinių, gamybinių, komunalinių nuotekų kiekio ir debito matavimus arba skaičiavimus vadovaujantis 11 punktu;

10.2. atlikti teršalų ir (ar) parametrų matavimus ir imti ėminius laboratoriniams tyrimams atlikti vadovaujantis šio priedo 11–24 punktuose nurodytais reikalavimais.

11. Ūkio subjektų išleidžiamų nuotekų kiekio, debito matavimai arba skaičiavimai turi būti atliekami:

11.1. matuojant automatiniais debito matavimo įrenginiais, kai į gamtinę aplinką

išleidžiama:

11.1.1. komunalinės nuotekos iš 2000 gyventojų ekvivalento (toliau – GE) ar didesnių aglomeracijų;

11.1.2. 150 m^3 ir daugiau gamybinių nuotekų per parą;

11.2. matuojant debito matavimo įrenginiais (automatiniai debito matavimo įrenginiais, matavimo slenksčiu, *Venturi* lataku, diafragma, tūta) arba įvertinant nuotekų kiekį netiesioginiais būdais (pagal siurblių darbo laiką ir galingumą, priėmimo rezervuaro tūrio ir siurblio (-ių) įsijungimų skaičių ar kt.), kai:

11.2.1. į paviršinius vandens telkinius išleidžiama:

11.2.1.1. komunalinės nuotekos iš mažesnių kaip 2000 GE aglomeracijų;

11.2.1.2. mažiau kaip 150 m^3 gamybinių nuotekų per parą;

11.2.1.3. 5 m^3 ir daugiau buitinių nuotekų per parą;

11.2.2. į natūralias nuotekų filtravimo sistemas, kuriose galutinis nuotekų valymas atliekamas tik šiam tikslui skirtose vietose natūralios sanklodos gruntuose ir nėra organizuoto nuotekų išleidimo, išleidžiama 50 m^3 ir daugiau gamybinių nuotekų per parą;

11.3. išleidžiamų buitinių ir (ar) gamybinių nuotekų kiekį apskaičiuojant pagal vandens apskaitos prietaisų rodmenis arba Vandens naudojimo normas RSN 26-90, patvirtintas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos departamento 1991 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 79/76 (skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt), jei išleidžiamų nuotekų kiekio neprivaloma matuoti vienu iš šio priedo 11.1 ir 11.2 papunkčiuose nurodytų būdų.

12. Ūkio subjektai teršalų ir (ar) parametrų matavimus turi atlikti:

12.1. išleidžiamose nuotekose;

12.2. nuotekose prieš valymą – kai eksploatuoja buitinių ar komunalinių nuotekų valymo įrenginius ir išleidžia nuotekas į gamtinę aplinką ir (arba) eksploatuoja gamybinių nuotekų valymo įrenginius ir išleidžia nuotekas į gamtinę aplinką arba į nuotakyną;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. D1-194, 2021-03-31, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06606

12.3. iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje – kai išleidžia vandenį iš žuvininkystės tvenkinių arba nustatyti reikalavimai išleidžiamam aušinimo vandeniui.

13. Matuojami teršalai ir (ar) parametrai nustatomi:

13.1. išleidžiamose nuotekose ir 12.3 papunktyje nurodytais atvejais – įgyvendinant 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiančio Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/ su visais pakeitimais, vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamentu, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, Atliekų deginimo aplinkosauginiais reikalavimais;

13.2. į gamtinę aplink išleidžiamose komunalinėse, buitinėse nuotekose – amonio jonai (NH_4-N)/NH_4, nitratai (NO_3-N)/NO_3, nitritai (NO_2-N)/NO_2, bendras azotas, fosfatai (PO_4-P)/PO_4, bendras fosforas, cheminis deguonies suvartojimas (ChDS), skendinčios medžiagos, kai šie teršalai nenustatyti pagal 13.1 papunktį;

13.3. nuotekose prieš valymą – biocheminis deguonies suvartojimas per 7 paras (BDS_7), bendras azotas, bendras fosforas, ChDS, skendinčios medžiagos, kai šie teršalai nustatyti išleidžiamose nuotekose.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-194, 2021-03-31, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06606

14. Žuvininkystės tvenkinių vandens ėminiai imami kaip nurodyta Nuotekų tvarkymo reglamento 6 priede.

15. Atliekų deginimo ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose išmetamųjų dujų valymo metu susidarančių nuotekų matavimai atliekami vadovaujantis Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų VIII ir IX skyriuose nustatytais reikalavimais.

16. Atliekant teršalų ir (ar) parametrų matavimus išleidžiamose buitinėse, gamybinėse

(įskaitant aušinimo vandenį), komunalinėse ar paviršinėse nuotekose, minimalus metinis ėminių ėmimo dažnis nustatomas pagal 1 lentelėje nurodytus kriterijus.

Minimalus metinis ėminių ėmimo dažnis išleidžiamose nuotekose

1 lentelė

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis / išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
1.	Gamtinė aplinka	Komunalinės, buitinės	nuo 5 m^3 iki 1 999 GE	kartą per ketvirtį	
2.			nuo 2 000 iki 9 999 GE	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, taršos leidime nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti ėminius kartą per ketvirtį. Tačiau jei vienas iš ėminių neatitinka nuotekų užterštumo normų, vėliau ėminiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.
3.			nuo 10 000 iki 49 999 GE	kartą per mėnesį	
4.			50 000 ir daugiau GE	2 kartus per mėnesį	
5.		Gamybinės, aušinimo vanduo	iki 50 m^3/d	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, taršos leidime nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti ėminius kartą per ketvirtį. Tačiau jei vienas iš ėminių neatitinka nuotekų užterštumo normų, vėliau ėminiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis / išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
6.			50 ir daugiau m^3/d	2 kartus per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, taršos leidime nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti ėminius kartą per mėnesį. Tačiau jei vienas iš ėminių neatitinka nuotekų užterštumo normų, vėliau ėminiai turi būti imami ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį.
7.		Paviršinės	-	kartą per ketvirtį	
8.	Nuotakynas	Komunalinės	50 ir daugiau m^3/d	kartą per ketvirtį	
9.		Gamybinės, aušinimo vanduo	iki 500 m^3/d	kartą per ketvirtį	
10.			500 ir daugiau m^3/d	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, taršos leidime nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti ėminius kas 2 mėnesius. Tačiau jei vienas iš ėminių neatitinka nuotekų užterštumo normų, vėliau ėminiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

17. Jeigu prioritetinių medžiagų, nurodytų Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede, koncentracija išleidžiamose nuotekose ne mažiau kaip 5 laboratoriniuose tyrimuose (bent vienas iš jų valstybinis laboratorinis tyrimas) iš eilės buvo lygi arba mažesnė už aplinkos kokybės standartą, išreikštą kaip didžiausia leidžiama koncentracija (toliau – DLK-AKS) vidaus paviršiniuose vandenyse (kai DLK-AKS nenustatyta, už aplinkos kokybės standartą, išreikštą kaip metinė vidutinė vertė (toliau – MV-AKS) vidaus paviršiniuose vandenyse), šių medžiagų (neatsižvelgiant į išleidžiamų nuotekų kiekį) minimalus metinis ėminių ėmimo dažnis išleidžiamose nuotekose gali būti sumažinamas iki 1 karto per metus..

18. Atliekant teršalų ir (ar) parametrų matavimus nuotekose prieš valymą, ėminių ėmimo dažnis turi atitikti ėminių ėmimo dažnį išleidžiamose nuotekose.

19. Atliekant teršalų ir (ar) parametrų matavimus iš paviršinio vandens telkinio aušinimui paimtame vandenyje, ėminiai turi būti imami:

19.1. tokiu pat dažnumu kaip išleidžiamame aušinimo vandenyje, kai jo į gamtinę aplinką išleidžiama mažiau kaip 50 m^3 per parą;

19.2. kartą per mėnesį, kai per parą į gamtinę aplinką išleidžiama 50 m^3 ir daugiau aušinimo vandens.

20. Kai ūkio subjekto išleidžiamose nuotekose viršijamos Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytos į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos arba TIPK ar taršos leidime nurodyti leidžiamos taršos normatyvai, Nuostatų 19 punkte nurodytą ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą (toliau – monitoringo programa) derinanti institucija gali pareikalauti keisti monitoringo programoje nurodytą ėminių ėmimo dažnumą.

21. Atliekant teršalų ir (ar) parametrų matavimus, nuotekų ėminiai turi būti imami automatiniais ėminių semtuvais. Ūkio subjektas turi užtikrinti, kad automatinių semtuvų dalys, kontaktuojančios su ėminiu, būtų pagamintos iš inertiškų medžiagų, kurios nepaveiktų nuotekų ėminio sudėties; ėminių tara turi atitikti standarto LST EN ISO 5667-3 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Vandens mėginių konservavimas ir tvarkymas“ reikalavimus. Ėminiai imami toje pačioje, tiksliai nustatytoje vietoje:

21.1. iš 2000 GE ar didesnių aglomeracijų / taršos šaltinių į gamtinę aplinką išleidžiamose buitinėse, komunalinėse, gamybinėse nuotekose. Šis reikalavimas netaikomas, kai nuotekos prieš išleidimą į gamtinę aplinką kaupiamos sukauptuvuose, iš kurių išleidžiamos periodiškai;

21.2. iš 2000 GE ar didesnių aglomeracijų surinktose nuotekose prieš valymą.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. D1-194, 2021-03-31, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06606

22. Ėminių ėmimo vietos turi būti įrengtos taip, kad būtų galima paimti ėminius teršalų tyrimams atlikti ir (ar) išmatuoti parametrus, vykdant tiek monitoringo programoje numatytus tyrimus, tiek ir valstybinius laboratorinius tyrimus.

23. Nuotekų ėminiai turi būti imami vadovaujantis LST EN ISO 5667-1, LST EN ISO 5667-3, LST EN ISO 5667-10, LST EN ISO 5667-20.

24. Iš paviršinio vandens telkinio paimto vandens ėminiai turi būti imami vadovaujantis LST EN ISO 5667-1, LST EN ISO 5667-3, ISO 5667-4, ISO 5667-6, LST EN ISO 5667-20.

III SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ POVEIKIO APLINKAI MONITORINGAS

PIRMASIS SKIRSNIS
POVEIKIO APLINKOS ORO KOKYBEI MONITORINGAS

25. Poveikio aplinkos oro kokybei monitoringas vykdomas nuolatinių matavimų, nenuolatinių matavimų ar matematinio modeliavimo būdu.

26. Nuolatinių matavimų būdas taikomas teršalams, kuriems nustatyta ES norma, kuriems teisės aktuose nustatyta 1 valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, o koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą, be foninio aplinkos oro užterštumo, viršija Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 596 „Dėl Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarka) žmonių sveikatos apsaugai nustatytą viršutinę vertinimo ribą (toliau – viršutinė vertinimo riba). Teršalo koncentracija aplinkos ore matuojama nuolat ir minimalus duomenų surinkimas per metus turi siekti 90 % galimų surinkti duomenų.

27. Nuolatiniams matavimams taikomos atitinkamos Nuostatų 30 punkte nurodyto teisės akto nuostatos.

28. Nenuolatinių matavimų būdas taikomas, kai:

28.1. teršalų, kuriems nustatyta ES norma, koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą be foninio aplinkos oro užterštumo, neviršija Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkoje nustatytos mažiausio vidurkinimo laikotarpio viršutinės vertinimo ribos. Šiuo atveju teršalų koncentracija aplinkos ore matuojama ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atlikus aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizaciją Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų

išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 „Dėl Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka (toliau – teršalų inventorizacija); matavimų minimali laiko aprėptis turi siekti bent 14 % metinio laiko, t. y. atliekamas ne mažiau kaip vienas (atsitiktinę dieną) matavimas per savaitę ištisus metus arba matavimai atliekami aštuonias savaites, tolygiai paskirstytas per metus;

28.2. teršalų, kuriems nustatyta nacionalinė norma, pagal šio priedo 3 punktą apskaičiuotas TPR yra didesnis kaip 10^4 (TPR>10^4). Teršalo koncentracija aplinkos ore turi būti matuojama ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį veikiant įrenginiui. Ūkio subjekto motyvuotu prašymu, Nuostatų 19 punkte nurodyta monitoringo programą derinanti institucija gali nustatyti atlikti ne mažiau kaip 4 tolygiai per metus paskirstytus teršalo koncentracijos aplinkos ore matavimus, kai pagal programą ir (ar) vykdant valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę atliktų matavimų duomenys rodo, kad per pastaruosius 12 mėn. nurodyto teršalo koncentracija aplinkos ore yra mažesnė kaip 0,8 to teršalo pusės valandos ribinės aplinkos oro užterštumo vertės dydžio, jei tokios nėra – 0,8 paros ribinės aplinkos oro užterštumo vertės dydžio;

28.3. vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikant 1200 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį kiaulių (įskaitant paršavedes, kuilius, paršelius) skaičių, teršalų, kuriems nustatyta nacionalinė norma, koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliavimo būdu, neviršija ribinių aplinkos oro užterštumo verčių. Teršalo koncentracija aplinkos ore per metus matuojama ne mažiau kaip 6 kartus, iš kurių 4 – laikotarpiu, kai pagal Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, tręšiama mėšlu ir (ar) srutomis. Teršalų koncentracija aplinkos ore turi būti matuojama ne rečiau kaip kartą per 5 metus.

29. Nenuolatiniams matavimams taikomos atitinkamos Nuostatų 30 punkte nurodyto teisės akto nuostatos.

30. Matematinio modeliavimo būdas taikomas teršalams, kuriems nustatyta ES norma ir kurių koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą be foninio aplinkos oro užterštumo, neviršija Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkoje nustatytos mažiausio vidurkinimo laikotarpio žemutinės vertinimo ribos. Poveikio aplinkos orui vertinimas atliekamas po teršalų inventorizacijos. Ūkinės veiklos poveikį aplinkos orui šiuo būdu vertinti taikomos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. D1-653 „Dėl Teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“ nuostatos; teršalų sklaidos skaičiavimo modeliai pasirenkami pagal Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijas, patvirtintas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. AV-200 „Dėl Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“.

31. Išsamesni šiame priedo skirsnyje nurodytų matavimo metodų taikymo reikalavimai pateikti Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkoje, ES ir nacionalinėse normose.

ANTRASIS SKIRSNIS
POVEIKIO PAVIRŠINIAM, POŽEMINIAM, DRENAŽINIAM VANDENIUI MONITORINGAS

32. Ūkio subjektų poveikio paviršiniam vandeniui monitoringas vykdomas laikantis šių reikalavimų:

32.1. tekančiuose paviršiniuose vandens telkiniuose (upės, upeliai, kanalai) ėminiai imami aukščiau nuotekų išleistuvo ūkio subjekto išleistų teršalų nepaveiktoje vietoje, po visiško nuotekų susimaišymo apytiksliai 0,5 km žemiau išleistuvo. Žemiau nuotekų išleidimo vietos paimtas ėminys turi charakterizuoti bendrą vandens sudėtį pagal tėkmę, t. y. paėmimo vietoje nuotekos turi būti pakankamai susimaišiusios (ne mažiau kaip 80 %) su upės, upelio, kanalo vandeniu.

Stebimoje upės, upelio, kanalo ruože, kai yra keli taršos šaltiniai, vienas ėminys imamas aukščiau pirmojo taršos šaltinio, kitas – žemiau paskutiniojo;

32.2. pratakiuose vandens telkiniuose (ežerai, tvenkiniai) su greita vandens apykaita vienas ėminys imamas neteršiamoje vietoje, t. y. aukščiau išleistuvo, kitas – 0,5 km žemiau išleistuvo;

32.3. vandens telkiniuose (ežerai, tvenkiniai) su lėta vandens apykaita arba stovinčiu vandeniu ėminių ėmimo skaičius priklauso nuo telkinio dydžio. Vienas ėminys imamas antropogeninės taršos nepaveiktoje vietoje, antras – teršalų išleidimo vietoje, kiti (ne mažiau kaip 2) – 0,5 km atstumu į abi puses nuo nuotekų išleistuvo. Kai vandens telkinys mažesnis kaip 0,5 km^2, vienas ėminys imamas teršalų išleidimo vietoje, kitas – ne toliau kaip 0,5 km nuo išleistuvo;

32.4. paviršiniuose vandens telkiniuose nustatomi parametrai:

32.4.1. pH, temperatūra, vandenyje ištirpęs deguonis, skendinčios medžiagos, biocheminis deguonies suvartojimas (BDS), cheminis deguonies suvartojimas (ChDS), amonio azotas, nitratai, nitritai, bendras azotas, fosfatai, bendras fosforas;

32.4.2. ūkinei veiklai būdingi teršalai, nustatomi nuotekose (įskaitant ir biologinės taršos parametrus);

32.4.3. vandens debitas (tekančiuose vandens telkiniuose);

32.5. vandens ėminiai turi būti imami vadovaujantis LST EN ISO 5667-1, LST EN ISO 5667-3:2006, ISO 5667-4, ISO 5667-6;

32.6. paviršinio vandens ėminiai ir nuotekų ėminiai imami tokiu pat dažnumu ir tuo pačiu metu.

33. Ūkio subjektų, nurodytų Nuostatų 11.2.2 papunktyje, motyvuotu prašymu, Nuostatų 19 punkte nurodyta monitoringo programą derinanti institucija gali leisti pakeisti ūkio subjektų poveikio aplinkai monitoringo planą sumažindama poveikio paviršiniam vandeniui monitoringo apimtį, jei ūkio subjektas, ne mažiau kaip vienerius metus vykdęs poveikio paviršiniam vandeniui monitoringą, įrodo, kad dėl teršalų, išleistų su gamybinėmis nuotekomis, teršalų koncentracija paviršiniame vandens telkinyje pagal šiuos teršalus neviršija Nuotekų tvarkymo reglamento 1 ir (ar) 2 prieduose, teisės aktuose nustatytų DLK priimtuvui arba esama paviršinio vandens telkinio ekologinė būklė nepablogėjo viena klase pagal hidrocheminius parametrus.

34. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringas vykdomas šia tvarka:

34.1. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1.11 ir 11.3.1.12 papunkčiuose, požeminio vandens monitoringą vykdo Poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-1056 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

34.2. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.2.13 papunktyje, gėlo vandens tiekimo vandenvietės gręžiniuose 2 kartus per metus (pirmą ir trečią ketvirčius) turi nustatyti sulfato ir chlorido koncentraciją požeminiame vandenyje ir laboratorinio tyrimo rezultatus raštu pateikti LGT;

34.3. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1.11 ir 11.3.1.12 papunkčiuose, prieš pradedant veiklą:

34.3.1. privalo atlikti hidrogeologinius tyrimus požeminio vandens foninėms koncentracijoms nustatyti Poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše nustatyta tvarka;

34.3.2. požeminio vandens monitoringą atlieka, jei atlikus 34.3.1 papunktyje nurodytus tyrimus ar AAD patikrinimo metu nustačius, kad bent viename gręžinyje teršiančių medžiagų koncentracija požeminiame vandenyje viršija nustatytą ribinę vertę;

34.4. požeminio vandens monitoringo programos dalis rengiama atsižvelgiant į Metodinių reikalavimų monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui, patvirtintų Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. 1-156 „Dėl Metodinių reikalavimų monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui patvirtinimo“ nuostatas;

34.5. požeminio vandens ėminiai imami vadovaujantis LST ISO 5667-11 „Vandens kokybė. bandinių ėmimas. 11-oji dalis. Nurodymai, kaip imti gruntinio vandens bandinius“, LST EN ISO 5667-3 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Vandens mėginių konservavimas ir tvarkymas“ ir procedūromis, nurodytomis leidinyje „Požeminio vandens monitoringas. Metodinės rekomendacijos“ (www.lgt.lt);

34.6. jeigu 3 metus vykdyto poveikio požeminiam vandeniui monitoringo rezultatai rodo, kad neviršijamos teisės aktuose nurodytos taršos normos ir nedidėja teršiančių medžiagų koncentracija, monitoringo programa gali būti keičiama sumažinant poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymo apimtį toje teritorijoje (išskyrus Nuostatų 11.3.1.12 ir 11.3.1.13 papunkčiuose nurodytą veiklą vykdančius ūkio subjektus). Minėtuose papunkčiuose nurodytiems ūkio subjektams monitoringo apimtis mažinama Poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše nustatyta tvarka;

34.7. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1–11.3.4 papunkčiuose, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jei šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingosios cheminės medžiagos, nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, ir dėl įrenginio eksploatavimo yra rizika požeminį vandenį užteršti šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis, monitoringo programoje privalo numatyti tirti požeminio vandens užterštumą šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis bent kartą per penkerius metus. Monitoringo programoje galima nenumatyti tirti požeminio vandens užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis, jei ūkio subjektai požeminio vandens stebėseną (poveikio požeminiam vandeniui monitoringą) atlieka remdamiesi sistemingu užteršimo pavojaus įvertinimu.

35. Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringas vykdomas tokia tvarka:

35.1. poveikio drenažiniam vandeniui tyrimai atliekami tręšiamuose laukuose, esančiuose melioracijos sistemų žiotyse. Monitoringui parenkamos didžiausią drenažinio vandens surinkimo plotą turinčios melioracijos sistemos, kurių visas drenažinio vandens surinkimo plotas patenka į vieno ūkio subjekto naudojamą tręšiamą lauką (-us). Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.4.2 papunktyje, poveikio drenažiniam vandeniui tyrimus atlieka vadovaudamiesi Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimais, patvirtintais aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Nuotekų dumblo reikalavimai). Ėminių ėmimo vietų skaičius turi būti ne mažesnis kaip viena vieta kiekviename penkiasdešimties hektarų tais metais tręšiamų laukų plote arba ne daugiau kaip 10 ėminių ėmimo vietų;

35.2. poveikio drenažiniam vandeniui ėminiai imami drenažo sistemų žiotyse vieną arba du kartus per metus. Jei tręšiama iki birželio 15 d., ėminys imamas po tręšimo artimiausiu laiku, kai galima nustatyti poveikį paviršiniams vandens telkiniams, bet ne vėliau kaip iki birželio 15 d. Jeigu tręšiama ir (ar) po birželio 15 d., kitas ėminys imamas po tręšimo artimiausiu laiku, kai galima nustatyti poveikį paviršiniams vandens telkiniams, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 15 d.;

35.3. jei vykdant tręšiamųjų laukų monitoringą, trejus metus iš eilės tiriamų teršiančių medžiagų koncentracija neviršijo teršiančių medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos vandenyje, monitoringo programa gali būti keičiama, sumažinant poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo vykdymo mastą toje teritorijoje: tyrimai gali būti vykdomi kas 3 metus. Jei sumažinus monitoringo vykdymo mastą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės arba monitoringo metu nustatomas teršiančių medžiagų leistinos koncentracijos viršijimas (momentinė reikšmė), monitoringo programą būtina keisti panaikinant monitoringo sumažinimą;

35.4. tiriami parametrai: bendrasis fosforas, bendrasis azotas, amonio azotas, nitritų azotas. Teršiančių medžiagų koncentracijos ištekančiame iš drenažo sistemų vandenyje neturi viršyti šių didžiausių leistinų koncentracijų: bendrojo fosforo – 2 mg/l, bendrojo azoto – 15 mg/l, amonio azoto (NH_4-N) – 5 mg/l, nitritų azoto (NO_2-N) – 0,3 mg/l. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.4.2 papunktyje, tiria Nuotekų dumblo reikalavimuose nurodytus parametrus. Nustačius

didžiausių leistinų koncentracijų viršijimą, veiklos vykdytojas privalo imtis priemonių taršą sumažinti.

36. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.5.1–11.5.2 papunkčiuose, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingosios cheminės medžiagos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 3 straipsnyje, ir dėl įrenginio eksploatavimo yra rizika dirvožemį užteršti šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis, monitoringo programoje turi numatyti tirti dirvožemio užterštumą šiomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis bent kartą per dešimt metų. Monitoringo programoje galima nenumatyti tirti dirvožemio užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis, kai ūkio subjektai dirvožemio stebėseną (poveikio dirvožemiui monitoringą) atlieka remdamiesi sistemingu užteršimo pavojaus įvertinimu. Ūkio subjektų, nurodytų Nuostatų 11.5.4 papunktyje, atliekamo dirvožemio monitoringo tiriami parametrai nurodyti Nuotekų dumblo reikalavimuose.

TREČIASIS SKIRSNIS
POVEIKIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINEI ĮVAIROVEI, KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS STRUKTŪROS POKYČIŲ IR JO ESTETINIO POTENCIALO MONITORINGAS

37. Poveikio kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei monitoringas, kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo, nustatyto Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, monitoringas vykdomas fiksuojant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitoje ar PAV sprendime, arba statinio projekte, arba ūkio subjektų ūkinę veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, strateginio ir (ar) planavimo dokumentuose nurodytų biologinės įvairovės ir kitų kraštovaizdžio komponentų (pavyzdžiui, laukinių gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir jų buveinių, saugomų rūšių ir jų buveinių, reljefo ir hidrografinio tinklo formų) būklę, vykdomos ūkinės veiklos sukeliamus šių komponentų, kraštovaizdžio vizualinės struktūros būklės ir jo estetinio potencialo pokyčius.

38. Poveikio kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo monitoringas vykdomas monitoringo programoje nurodytose biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio komponentų stebėjimo vietose, taikant monitoringo programoje numatytus stebėjimo metodus, periodiškumą ir dažnumą, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio komponentų būklės vertinimo kriterijus ir (ar) jų reikšmes (ribines vertes).

39. Poveikio kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo monitoringo metu išskiriami ūkinės veiklos neigiami poveikiai (pavyzdžiui, tarša, triukšmas, trikdymas, elektromagnetinis laukas, natūralių pelkių, pievų ir ganyklų ploto mažėjimas, vizualinę taršą, kaip ji apibrėžta Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 56 dalyje, sukeliančių aukštų statinių ar įrenginių atsiradimas ir kt.) biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio komponentams, pateikiami siūlymai dėl konkrečių priemonių, užtikrinančių kraštovaizdžio ir biologinei įvairovės, kraštovaizdžio vizualinės struktūros ir jo estetinio potencialo apsaugą, kompensuojančių galimus tos įvairovės praradimus ir neigiamus kraštovaizdžio pokyčius. Jeigu poveikio kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo monitoringo metu nustatoma, kad monitoringo programoje nustatytos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės komponentų būklės vertinimo kriterijų reikšmės (ribinės vertės) dėl neigiamo ūkinės veiklos poveikio viršijamos arba nepasiekiamos, nurodomos priemonės, kurios bus vykdomos neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

40. Vykdant poveikio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės, kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo monitoringą, fiksuojamas ūkinės veiklos poveikis ekosistemų paslaugoms (ekosistemų paslaugų kokybės pokytis) ir invazinėms rūšims (jų rūšinės

sudėties, paplitimo ploto pokyčiai).

41. Vertinant poveikį, lyginami kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės,–kraštovaizdžio vizualinės struktūros pokyčių ir jo estetinio potencialo monitoringo duomenys iki ūkinės veiklos vykdymo pradžios ir surinkti šios veiklos vykdymo metu.

_____

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
2 priedas

(Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programos forma)

Aplinkos apsaugos agentūrai
Lietuvos geologijos tarnybai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTO APLINKOS MONITORINGO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo	
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)	
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą	

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas_

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija		
telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas
adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	Namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

3. Trumpas ūkinės veiklos objekte vykdomos veiklos aprašymas nurodant taršos šaltinius, juose susidarančius teršalus ir jų kiekį, galimą poveikio aplinkai pobūdį.
4. Ūkinės veiklos objekto išsidėstymas žemėlapyje (-iuose), schema (-os) su pažymėtais taršos šaltiniais (išleistuvų (-ais)) ir jų koordinatės valstybinėje koordinačių sistemoje.

II SKYRIUS
TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

Technologinių procesų monitoringo planas

1 lentelė

Eil. Nr.	Technologinio proceso pavadinimas	Matavimų atlikimo vieta	Nustatomi parametrai	Matavimų dažnumas	Parametrų nustatytos standartinės sąlygos
1	2	3	4	5	6

III SKYRIUS
TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ IR (AR) IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

Taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringo planas

2 lentelė

Eil. Nr.	Įrenginio / gamybos pavadinimas	Taršos šaltinis[1]			Teršalas		Matavimo dažnumas	Planuojamas matavimo metodas[2]
		Nr.	pavadinimas	koordinatės	pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:
[1]Įtraukiami ir taršos šaltiniai, kuriuose matavimai vykdomi nepertraukiamu būdu, t. y. įrengta nuolat veikianti išmetamųjų teršalų automatizuotoji matavimo sistema (AMS).
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo planas

3 lentelė

Išleistuvo kodas[1]	Išleidžiamų nuotekų debitas, $m^3/d.$	Nustatomi teršalai / parametrai[2]		Planuojamas matavimo metodas[3]	Ėminių ėmimo vieta[4]	Nuotekų valymo įrenginio kodas[5] ir pavadinimas	Vandens šaltinio kodas[6]	Ėminių ėmimo dažnumas[7]	Ėminių ėmimo būdas[8]	Ėminių tipas[9]	Debito matavimo būdas	Debito matavimo prietaisai
		kodas	pavadinimas, matavimo vnt.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos:
[1]Išleistuvo identifikavimo kodas įrašomas iš informacinės sistemos „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (toliau – IS „AIVIKS“). Jei pildomi duomenys apie naują išleistuvą, įrašomas jo pavadinimas.
[2]Teršalų ir (ar) parametrų kodai, pavadinimai ir matavimo vienetai įrašomi iš Vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2012 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-1120, 5 priedo 1 priedėlyje pateikto Teršalų ir kitų parametrų kodų sąrašo.
[3]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas planuojamas taikyti matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.
[4]Pildoma Nuostatų 1 priedo 12 punkte nurodytais atvejais. Kai ėminių ėmimo vieta – „iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje“, lentelėje pildomos tik 8 ir 9 skiltys.
[5]Pildoma, kai ėminių ėmimo vieta – „nuotekose prieš valymą“. Nuotekų valymo įrenginio identifikavimo kodas įrašomas iš IS „AIVIKS“. Jei pildomi duomenys apie naują nuotekų valymo įrenginį, jo identifikavimo kodas nerašomas.
[6]Pildoma, kai ėminių ėmimo vieta – „iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje“. Vandens šaltinio identifikavimo kodas įrašomas iš IS „AIVIKS“. Jei pildomi duomenys apie naują vandens šaltinį, jo identifikavimo kodas nerašomas. AAA interneto svetainėje (http://gamta.lt) skelbiamas Vandens šaltinių sąvadas.
[7]Ėminių ėmimo dažnumas pastovus, tačiau ėminių ėmimo savaitės dienos ir laikas turi keistis per metus.
[8]Nurodoma, pvz., rankinis, automatiniais semtuvais ar kt.
[9]Nurodoma, pvz., ėminys vienkartinis, vidutinis paros ar kt.

IV SKYRIUS
POVEIKIO APLINKAI MONITORINGAS

5. Sąlygos, reikalaujančios vykdyti poveikio aplinkai monitoringą.

6. Ūkinės veiklos objekte vykdomo sistemingo užteršimo pavojaus įvertinimo aprašymas (pildoma, kai ūkio subjektų aplinkos monitoringo programoje nenumatyta tirti požeminio vandens ir (ar) dirvožemio užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis pagal Nuostatų 1 priedo 33.7 papunkčio ir (ar) 35 punkto reikalavimus).

7. Matavimo vietų skaičius, vietų parinkimo principai ir pagrindimas.

8. Veiklos objekto (-ų)) išsidėstymas žemėlapyje (-iuose), schema (-os) su pažymėtomis stebėjimo vietomis nurodant taršos šaltinių (išleistuvo (-ų)) koordinates ir monitoringo vietų koordinates LKS-94 koordinačių sistemoje.

Poveikio vandens kokybei monitoringo planas

4 lentelė

Eil. Nr.	Išleistuvo kodas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta				Matavimų dažnumas	Numatomas matavimo metodas[3]
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km	paviršinio vandens telkinio kodas[2]	paviršinio vandens telkinio pavadinimas		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:
[1]Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimo kriterijai yra Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse ir 2 priedo B dalies B1 sąraše nurodytų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve, Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“, aplinkos ministro 2018 m. gruodžio 5 d. įsakyme Nr. D1-1045 „Dėl Vandensaugos tikslų patvirtinimo“.
[2]Paviršinio vandens telkinio identifikavimo kodas, įrašytas Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre.
[3]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio aplinkos oro kokybei monitoringo planas

5 lentelė

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimų dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
			pavadinimas	koordinatės		
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:
[1]Ribinės ar siektinos aplinkos oro užterštumo vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo planas[1]

6 lentelė

Eil. Nr.	Gręžinio Nr.[2]	Nustatomi parametrai	Matavimo metodas	Vertinimo kriterijus[3]	Matavimų dažnumas / periodiškumas
1	2	3	4	5	6

Pastabos:
[1]Jei programoje numatytas poveikio požeminiam vandeniui monitoringas, su programa pateikiami šie dokumentai ar informacija:

1. ekogeologinio tyrimo ataskaita, parengta Ekogeologinių tyrimų reglamente nustatyta tvarka. Ataskaitą turi pateikti ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1.1–11.3.1.10, 11.3.1.13, 11.3.2.1–11.3.2.8, 11.3.3 papunkčiuose;
2. hidrogeologinių tyrimų ataskaita, parengta Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-1056 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Ataskaitą turi pateikti ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 11.3.1.11 ir 11.3.1.12 papunkčiuose;
3. hidrogeologinių sąlygų ir vandens kokybės aprašymas (jei nepateikiama 1 ir 2 punktuose nurodyta informacija);
4. monitoringo uždaviniai ir jų įgyvendinimo būdai;
5. monitoringo tinklas ir jo pagrindimas (monitoringo tinklo dokumentacija, stebėjimo taškų, gręžinių pasai, parengti pagal Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 1-45 „Dėl Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), reikalavimus);
6. monitoringo vykdymo metodika (darbų sudėtis, periodiškumas, matavimų kokybės užtikrinimas ir kontrolė), rezultatų vertinimo kriterijai;
7. laboratorinių darbų metodika;
8. monitoringo informacijos analizės forma ir periodiškumas.
[2]Stebimojo gręžinio identifikavimo numeris Žemės gelmių registre.
[3]Ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo planas

7 lentelė

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
			pavadinimas	koordinatės		
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:
[1]Teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio aplinkai (dirvožemiui, biologinei įvairovei, reljefui, hidrografiniam tinklui, kraštovaizdžio vizualinei struktūrai) monitoringo planas

8 lentelė

Eil. Nr.	Stebėjimo objektas, komponentas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km		

1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:
[1]Teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai. Biologiniams matavimams ir stebėjimams (tarp jų ir ekotoksikologiniams), kuriems nenustatytos ribinės vertės, nurodomos kontrolinių matavimų ar kitos norminės arba atskaitinės (referentinės) vertės.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo įteisintas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

V SKYRIUS
PAPILDOMA INFORMACIJA

9. Nurodoma informacija ar dokumentai, kuriuos būtina parengti pagal kitų teisės aktų, reikalaujančių iš ūkio subjektų vykdyti aplinkos monitoringą, reikalavimus.

10. Nurodoma, kokie ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų rezultatai (pvz., savaitės, paros, valandos) privalo būti saugomi.

VI SKYRIUS
DUOMENŲ IR ATASKAITŲ TEIKIMO TERMINAI IR GAVĖJAI

11. Nurodomi duomenų, informacijos ir (ar) monitoringo ataskaitų teikimo terminai ir gavėjai.

Programą parengė _____
(Vardas ir pavardė, tel. Nr.)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

SUDERINTA
_____
(Ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinančios institucijos vadovo pareigos)
A. V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)
(Data)

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
3 priedas

(Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenų pateikimo forma)

☐
☐

Aplinkos apsaugos agentūrai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGO IR TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ IR (AR) IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGO NENUOLATINIŲ MATAVIMŲ DUOMENYS

I SKYRIUS
BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:
juridinis asmuo ☐
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė) ☐
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą ☐
(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	Korpu-sas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas
adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	Korpu-sas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija:

telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami:

II SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

Technologinių procesų monitoringo duomenys

1 lentelė

Eil. Nr.	Technologinio proceso pavadinimas	Matavimų atlikimo vieta	Nustatomi parametrai	Matavimų dažnumas	Matavimų rezultatai, neatitinkantys nustatytų standartinių sąlygų	
					išmatuota reikšmė[1], matavimo vienetai	matavimo atlikimo data ir laikas
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:
[1]Jei per parą buvo užregistruota daugiau kaip 20 matavimo rezultatų, kurie neatitiko parametrams nustatytų standartinių sąlygų, nurodomas matavimo rezultatų intervalas ir neatitikimų per parą skaičius.

III SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių duomenys

2 lentelė

Taršos šaltinis						Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Matavimo atlikimo data (metai, mėnuo, diena, val.)
Nr.	kodas[1]	pavadinimas	koordinatės	aukštis, m	angos skersmuo, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm^3/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:
[1]Kol nenustatytas taršos šaltinio unikalusis kodas, skiltis nepildoma. Pildyti skiltį „Taršos šaltinio Nr.“

Teršalų, išmetamų iš stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, monitoringo duomenys

3 lentelė

Taršos šaltinis		Teršalai		Matavimų rezultatai[2]	Technologinio proceso sąlygos ėminių ėmimo ar matavimo metu[3]	Matavimo metodas[4]	Laboratorijos, atlikusios matavimus, pavadinimas ir leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.
Nr.	kodas[1]	kodas	pavadinimas				
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:
[1]Kol nenustatytas taršos šaltinio unikalusis kodas, skiltis nepildoma. Pildyti skiltį „Taršos šaltinio Nr.“
[2]Išmetamų į aplinkos orą atskirų teršalų kiekis gali būti pateikiamas mg/Nm^3 arba g/s. Jeigu išmatuota teršalo koncentracija mažesnė už taikomu metodu išmatuojamą mažiausią koncentraciją, pateikiant monitoringo duomenis, turi būti įrašoma, už kokią konkrečią taikomu metodu išmatuojamos mažiausios koncentracijos vertę matuotos teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė.
[3]Detalus aprašymas bet kokių nestandartinių sąlygų, galėjusių paveikti matavimų rezultatus (pvz., dujų degimo temperatūra, įrangos paleidimas, apkrova, kt.).
[4]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

IV SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

Taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo duomenys[1]

4 lentelė

Išleistuvo kodas[2]		Nuotekų valymo įrenginio kodas[3]				Nuotekų valymo įrenginio pavadinimas								
Ėminio ėmimo data, MMMM. mm.dd	Ėminio ėmimo laikas, hh.min	Ėminio ėmimo vieta[4]	Laiko-tarpis[5], d.	Nuotekų debitas, m^3/d	Nuotekų kiekis[6], m^3	Labai smarkus lietus[7], Taip / Ne	Tempera-tūra, °C	Teršalai / parametrai [8]		Matavimo rezultatas[9]	Matavimo metodas[10]	Laboratorija, atlikusi matavimą		Tyrimų protokolo Nr.
								kodas	pavadinimas, matavimo vnt.			leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	pavadi-nimas	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos:
[1]Kiekvienam išleistuvui pildoma atskira lentelė. Žuvininkystės tvenkinių vandens, paviršinių nuotekų išleistuvams, kuriuose nėra debito matavimo prietaisų, lentelės 4, 5, 6 skiltys nepildomos.
[2]Išleistuvo identifikavimo kodas įrašomas iš informacinės sistemos „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (toliau – IS „AIVIKS“). Jei pildomi duomenys apie naują išleistuvą, įrašomas jo pavadinimas.
[3]Nuotekų valymo įrenginio identifikavimo kodas įrašomas iš informacinės sistemos IS „AIVIKS“. Jei pildomi duomenys apie naują nuotekų valymo įrenginį, jo identifikavimo kodas nerašomas.
[4]Kai ėminio ėmimo vieta nurodoma „paimtame vandenyje“, lentelės 4, 5, 6, 7, 8 skiltys nepildomos.

[5]Dienų skaičius nuo paskutinio iki aprašomo ėminio ėmimo. Pirmojo kalendoriniais metais ėminio atveju nurodomas laikotarpis nuo kalendorinių metų pradžios iki pirmojo metų ėminio ėmimo, paskutinio kalendoriniais metais ėminio atveju nurodomi du laikotarpiai – nuo priešpaskutinio iki paskutinio kalendorinių metų ėminio ėmimo ir nuo paskutinio kalendorinių metų ėminio ėmimo iki metų pabaigos.
[6]Nuotekų kiekis per nurodytąjį laikotarpį. Pirmojo kalendoriniais metais ėminio atveju nuotekų kiekis rašomas laikotarpiui nuo kalendorinių metų pradžios iki pirmojo metų ėminio ėmimo, paskutiniojo kalendoriniais metais ėminio atveju – dviem atskiriems laikotarpiams (nuo priešpaskutinio iki paskutinio kalendorinių metų ėminio ėmimo ir nuo paskutinio kalendorinių metų ėminio ėmimo iki metų pabaigos).
[7]Nepildoma žuvininkystės tvenkinių vandens, paviršinių nuotekų išleistuvams. Labai smarkus lietus nustatomas pagal Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklius, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“.
[8]Teršalų ir (ar) parametrų kodai, pavadinimai ir matavimo vienetai įrašomi iš Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 „Dėl Teršalų išmetimo į aplinką apskaitos tvarkos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 1 priedėlyje pateikto Teršiančių medžiagų ir kitų parametrų kodų sąrašo.
[9]Jei išmatuota atskiro nuotekų ėminio teršalo koncentracija mažesnė už taikomu metodu išmatuojamą mažiausią koncentraciją, pateikiant matavimo rezultatą įrašoma, už kokią konkrečią taikomu metodu išmatuojamos mažiausios koncentracijos vertę matuotos teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė, prieš skaičių rašant ženklą „<“.
[10]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Parengė _____
(Vardas ir pavardė, tel. Nr.)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

_____

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
4 priedas

(**Ūkio subjekto aplinkos monitoringo ataskaitos forma**)

Aplinkos apsaugos agentūrai
Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO ATASKAITA

I SKYRIUS
BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo	
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)	
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą	

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	Korpu-sas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas
adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	Korpu-sas	buto ar negyvena-mosios patalpos Nr.

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija:

telefono Nr.	fakso Nr.	el. paštas

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami:

II SKYRIUS
POVEIKIO APLINKAI MONITORINGAS

Poveikio vandens kokybei monitoringo duomenys

1 lentelė

Eil. Nr.	Išleistuvo kodas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta				Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[3]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km	paviršinio vandens telkinio kodas[2]	paviršinio vandens telkinio pavadinimas				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos:
[1]Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimo kriterijai pateikti Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse ir 2 priedo B dalies B1 sąraše nurodytų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve ir (ar) Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“.
[2]Paviršinio vandens telkinio identifikavimo kodas, įrašytas Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre.
[3]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio oro kokybei monitoringo duomenys

2 lentelė

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta,		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
			pavadinimas	koordinatės				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:
[1]Teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis lyginami matavimų rezultatai.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys[1]

3 lentelė

Eil. Nr.	Nustatomas parametras	Matavi-mo vnt.	Matavimo metodas[2]	Laboratorija[2]	Vertinimo kriterijus[3]	Matavimų rezultatas	
						gręžinio Nr[4].	
						data	
1	2	3	4	5	6	7	

Pastabos:
[1]Su ataskaita pateikiamos:
1) laboratorinių tyrimų protokolų kopijos;
2) pastabos apie ūkio subjektų aplinkos monitoringo programos (toliau – monitoringo programa) požeminio vandens monitoringo dalies vykdymą, tinklo būklę, vertinimo kriterijų viršijančius parametrus.
[2]Matavimo metodo ir laboratorijos lentelėje galima nerašyti, jeigu jie nurodyti tyrimų protokole.
[3]Teisės aktuose patvirtintos ribinės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.
[4]Stebimojo gręžinio identifikavimo numeris Žemės gelmių registre.

Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo duomenys

4 lentelė

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
			pavadinimas	koordinatės				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:
[1]Teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Poveikio aplinkai (dirvožemiui, biologinei įvairovei, reljefui, hidrografiniam tinklui, kraštovaizdžio vizualinei struktūrai) monitoringo duomenys

5 lentelė

Eil. Nr.	Stebėjimo objektas, komponentas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Pastabos:
[1]Teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai. Biologiniams matavimams bei stebėjimams (tarp jų ir ekotoksikologiniams), kuriems ribinės vertės nenustatytos, nurodomos kontrolinių matavimų ar kitos norminės arba atskaitinės (referentinės) vertės.
[2]Galiojantis teisės aktas, kuriuo įteisintas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

III SKYRIUS
MONITORINGO (IŠSKYRUS POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO) DUOMENŲ ANALIZĖ IR IŠVADOS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

5. Pateikiama technologinių procesų ir (ar) išmetamų / išleidžiamų teršalų, ir (ar) poveikio aplinkai (išskyrus poveikio požeminiam vandeniui) monitoringo duomenų analizė ir išvados, kokį poveikį ūkio subjekto veiklos veikiamiems aplinkos komponentams daro vykdoma veikla, kaip tokio poveikio galima išvengti ar jį sumažinti:

5.1. duomenų analizėje argumentuotai apibūdinama:

– technologinių procesų parametrų atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) technologiniam režimui, neatitikimų, jei tokių buvo, priežastys ir jų poveikis (išmetamam ar išleidžiamam teršalų kiekiui ir aplinkos (oro, vandens) kokybei);

– išmetamo ar išleidžiamo teršalų kiekio atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) ir (ar) leidimo sąlygose nustatytam kiekiui;

– jei vykdomas poveikio aplinkai monitoringas, ūkio subjekto išmetamo ar išleidžiamo teršalo sudaromas aplinkos (oro, vandens) užterštumo lygis (be foninio aplinkos užterštumo lygio ir su juo) ir jo palyginimas su tam teršalui nustatyta aplinkos (oro, vandens) kokybės norma.

5.2. išvadose pateikiama informacija apie ūkio subjekto vykdomos veiklos technologinių procesų parametrų laikymąsi, ūkio subjekto veiklos poveikį jo veikiamiems aplinkos komponentams (nurodant kitimo per pastaruosius metus tendencijas ir prognozuojamą poveikį) ir galimas tokio poveikio sumažinimo priemones (veiksmus).

5.3 pasiūlymai monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

IV SKYRIUS
APIBENDRINANTI POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO ATASKAITA SU DUOMENŲ ANALIZE IR IŠVADOMIS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

6. Pateikiama:
6.1. trumpa ūkio subjekto veiklos charakteristika;
6.2. monitoringo tinklo schema;
6.3. monitoringo ir laboratorinių darbų metodikų aprašymas;
6.4. monitoringo duomenų analizė, teršiančių medžiagų didėjimo ar mažėjimo tendencijų įvertinimas;
6.5. išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį požeminio vandens ištekliams ir jų kokybei;
6.6. rekomendacijos ūkio subjekto veiklai pagerinti, siekiant sumažinti arba nutraukti neigiamas jos pasekmes aplinkai;
6.7. rekomendacijos monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

Ataskaitą parengė _____
(Vardas ir pavardė, tel. Nr.)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

_____

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
5 priedas

ŪKIO SUBJEKTŲ, VYKDANČIŲ IŠSKLAIDYTŲJŲ ANGLIAVANDENILIŲ TYRIMĄ IR (ARBA) NAUDOJIMĄ, APLINKOS MONITORINGO REIKALAVIMAI

I SKYRIUS
APLINKOS MONITORINGO PROGRAMOS STRUKTŪRA

1. Aplinkos monitoringo programoje (toliau – monitoringo programa) turi būti pateikiama išsami informacija apie monitoringą atsižvelgiant į pagrindinius išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) naudojimo (gavybos) etapus, įskaitant ir monitoringą po išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių naudojimo baigimo.

2. Kiekviename etape (tyrimo, naudojimo ir veiklos baigimo) nurodoma:

2.1. stebimi parametrai;

2.2. taikoma monitoringo technologija, būdai ir priemonės ir jų pasirinkimo pagrindimas;

2.3. stebėjimo vietų ir ėminių paėmimo taškų erdvinio išdėstymo loginis pagrindimas;

2.4. stebėjimų dažnumas ir ėminių ėmimo stebėjimams loginis pagrindimas.

3. Dirvožemio monitoringas:

3.1. vykdomas ties gręžinio aikštelės riba ir 0,5 km spinduliu apie ją. Centrinė dirvožemio stebėjimo vieta monitoringo programoje numatoma ties gręžinio aikštelės riba, kitos išdėstomos atsižvelgiant į:

3.1.1. reljefą, kuriame gali kauptis teršalai avarinių išsiliejimų metu;

3.1.2. vyraujančių vėjų kryptį;

3.1.3. artimiausius recipientus – gyvenamąsias sodybas, uždurpėjusius dirbamos žemės plotus ir pan.;

3.2. monitoringo metu stebimi parametrai: angliavandenilių indeksas C_{10}–C_{40}, organinė anglis, chloridai (Cl);

3.3. atsižvelgiant į dirvožemio (grunto) cheminių savybių kaitos inertiškumą, stebėjimai vykdomi tokiu dažnumu:

3.3.1. 1 kartą per metus arba avariniams išsiliejimams stebėti eksploatacinio periodo metu;

3.3.2. 1 kartą per metus po eksploatacinio periodo, bet ne ilgiau kaip 5 metus po tyrimų ar naudojimo.

4. Oro monitoringas:

4.1. oro monitoringo metu stebimi parametrai: metano (CH_4) koncentracija, radono (Rn-222) aktyvumo koncentracija;

4.2. veiklos metu metano koncentracija matuojama 4 taškuose (1 priešvėjinėje ir 3 pavėjinėje pusėje) visais metų sezonais (nuo 1 iki 3 kartų per sezoną). Kadangi metanas bus išmetamas 2-3 metrų aukštyje, pavėjinius taškus siūloma išdėstyti taip: 1 – ties gręžimo aikštelės riba, 2 – 10-20 metrų, 3 – 30-50 metrų atstumu nuo gręžimo aikštelės ribos;

4.3. veiklos metu gyvenamuosiuose pastatuose, esančiuose 2 km spinduliu aplink gręžimo aikštelę, vykdomi radono (Rn-222) aktyvumo koncentracijos matavimai 1 kartą per metus šildymo sezono metu.

5. Hidrogeologinis monitoringas:

5.1. hidrogeologinio monitoringo metu turi būti numatytas gręžimo aikštelės apylinkėse (2 km spinduliu) esančių viešo geriamojo vandens tiekimo ir mineralinio vandens vandenviečių hidrogeocheminis tyrimas, aeracijos zonos ir gruntinio vandeningojo sluoksnio stebėjimai;

5.2. norint pagrįsti požeminio vandens stebėjimo vietų ir ėminių paėmimo taškų erdvinio išdėstymo logiką, Monitoringo programoje pateikiama informacija apie gręžimo aikštelės apylinkėse (2 km spinduliu) esančius ar buvusius (likviduotus, konservuotus) ir naudojamus požeminio vandens gręžinius;

5.3. požeminio vandens būklei stebėti gręžiniai pasirenkami, jų kiekis ir vietos nustatomos atsižvelgiant į konceptualaus tyrimo ploto ir (ar) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių telkinio hidrogeologinio modelio rezultatus, požeminių vandeningųjų sluoksnių tėkmės kryptis;

5.4. monitoringo programoje turi būti numatytas požeminio vandens stebėjimo gręžinių įrengimas gręžimo aikštelėje esančių iš gręžinio grįžtančio hidraulinio uolienų ardymo skysčio saugojimo įrengimų vietoje, gali būti numatytas požeminio vandens stebėjimo gręžinių įrengimas gėlojo ir mineralinio požeminio vandens sluoksniuose, jeigu jų nėra 2 km spinduliu aplink gręžimo aikštelę; turi būti numatyta ir individualių kastinių šulinių, esančių 0,5 km atstumu nuo tyrimo ploto ir (ar) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių telkinio, stebėsena;

5.5. požeminio vandens monitoringo taškuose turi būti stebimi fizikiniai ir cheminiai rodikliai, kurių kaita (didėjanti ar mažėjanti tendencija) rodo, kad iš tiriamojo geologinio sluoksnio gręžimo aikštelėje esančių įrenginių į gretimus vandeninguosius sluoksnius patenka išsklaidytieji angliavandeniliai ar tyrimų ir (arba) naudojimo metu patenka aukštos mineralizacijos vanduo;

5.6. Monitoringo programoje turi būti numatytas šių parametrų kaitos stebėjimas:

Pagrindiniai parametrai	Kiti parametrai
Požeminio vandens lygis (slėgis)	Aliuminio koncentracija
pH	Boro koncentracija
Temperatūra	Stroncio koncentracija
Savitasis elektros laidis	Bario koncentracija
Bendras ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis	Angliavandenilių indeksas (C_{10}–C_{40})
Kalcio koncentracija	Užterštumo lygis biocidais
Magnio koncentracija	Radono (Rn-222) aktyvumo koncentracija
Kalio koncentracija	Visuminė alfa ir visuminė beta aktyvumo koncentracija
Natrio koncentracija	Technogeninių radionuklidų aktyvumo koncentracija, jeigu tokie radionuklidai, kurių pusėjimo trukmė didesnė kaip 100 dienų, naudojami žvalgant ar gavybos metu
Chloridų koncentracija	
Sulfatų koncentracija	
Hidrokarbonatų koncentracija	
Metano koncentracija	
Ištirpusios organinės anglies koncentracija	

5.7. Stebėjimų dažnumas:

5.7.1. turi užtikrinti objektyvios informacijos apie išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių ir kitų cheminių medžiagų galimus patekimus į gretimus uolienų sluoksnius ir požeminius vandeninguosius sluoksnius surinkimą. Stebėjimų dažnumas turi skirtis skirtinguose tyrimo ir (arba) naudojimo ir (arba) naudojimo baigimo etapuose;

5.7.2. stebėjimai vykdomi tokiu dažnumu:

Parametras	Etapas		
	Tyrimo	Naudojimo[1)]	Veiklos baigimo[2)]
Požeminio vandens lygis (slėgis)[4)]	1 k./dieną	1 k./dieną	1 k./metus
Temperatūra	1 k./dieną	1 k./dieną	NT[3)]
Bendras ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis	Ne mažiau 3 k./ tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Kalcio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Magnio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Kalio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo	1 k./mėnesį	1 k./metus

	laikotarpį		
Natrio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Chloridų koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Sulfatų koncentracija	Ne mažiau 3 k/tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Hidrokarbonatų koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Metano koncentracija	Ne mažiau 6 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	3 k./metus
Ištirpusios organinės anglies koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Aliuminio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Boro koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Stroncio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Bario koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Radono (Rn-222) aktyvumo koncentracija	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Visuminė alfa ir visuminė beta aktyvumo koncentracija	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Technogeninių radionuklidų aktyvumo koncentracija tuo atveju, jeigu tokie radionuklidai, kurių pusėjimo trukmė didesnė kaip 100 dienų, naudojami žvalgybos ar gavybos metu	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Angliavandenilių indeksas ($C_{10} - C_{40}$)	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Užterštumo lygis biocidais	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus

[1)]pirmuosius 3 išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių naudojimo (gavybos) metus. Vėliau, atsižvelgiant į matavimų rezultatus, Programą derinusios institucijos gali rekomenduoti matavimus atlikti rečiau;
[2)]stebėjimai turėtų būti vykdomi 5 metus baigus gręžinio (žvalgybinio ar eksploatacinio) naudojimą ir likvidavus gręžinį;
[3)]NT – netaikoma;
[4)]tik gręžimo aikštelėje įrengtuose stebėjimo gręžiniuose.

6. Išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) naudojimo seisminių įvykių monitoringas:

6.1. seisminių įvykių stebėsenai turi būti naudojami tinkamai parinkti ir instaliuoti mechaninius grunto virpesius registruojantys įrenginiai, kurių įskaitmeninimo dažnis turi būti ne mažesnis kaip 200 Hz;

6.2. mechaninius grunto virpesius registruojančių įrenginių laiko skaičiavimas turi būti susietas su GPS (globalia pozicionavimo sistema) laiko skaičiavimu, laiko matavimo paklaida negali būti didesnė kaip 0,01 s, laikas turi būti skaičiuojamas pagal pasaulinį laiką (GMT; *Global Mean Time*);

6.3. seisminių įvykių registravimui būtina naudoti ne mažiau kaip penkis mechaninius grunto virpesius registruojančius įrenginius, kurie turi būti išdėstyti optimaliai, atsižvelgiant į hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų taikymų darbų plotą:

6.3.1. jeigu hidraulinis uolienų ardymas ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodai taikomi vertikaliame gręžinyje, mechaniniai grunto virpesius registruojantys įrenginiai išdėstomi nuo gręžinio žiočių ne didesniu kaip dvigubas hidraulinio uolienų ardymo gylis atstumu, t. y. seisminių įvykių stebėjimo ploto apertūra neturi viršyti keturgubo hidraulinio uolienų ardymo gylio skaičiuojant, kad angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) eksploatacinis gręžinys yra stebėjimų ploto viduryje ir ne mažesniu kaip pusė hidraulinio uolienų ardymo gylio atstumu, t. y. seisminių įvykių stebėjimo ploto apertūra negali būti mažesnė kaip hidraulinio uolienų ardymo gylis skaičiuojant, kad angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) eksploatacinis gręžinys yra stebėjimų ploto viduryje;

6.3.2. jeigu hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kiti angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodai taikomi horizontalioje gręžinio atšakoje, mechaniniai grunto virpesius registruojantys įrenginiai išdėstytomi nuo gręžinio atšakos projekcijos žemės paviršiuje ne didesniu kaip dvigubas hidraulinio uolienų ardymo gylis ir ne mažesniu kaip pusė hidraulinio uolienų ardymo gylio atstumu skaičiuojant, kad hidraulinio uolienų ardymo vietos projekcijos žemės paviršiuje yra stebėjimų ploto viduje;

6.4. seisminių įvykių monitoringas turi būti pradedamas ne vėliau kaip 0,5 val. prieš hidraulinio uolienų ardymo vykdymą, atliekamas hidraulinio uolienų ardymo metu ir tęsiamas ne mažiau kaip 24 val. pabaigus ardymą;

6.5. hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų, kai ardomos uolienos, metu seisminių įvykių ir hidraulinio uolienų ardymo sukeltų mechaninių grunto virpesių signalų stebėsenos duomenys turi būti apdorojami kuo greičiau ir ne rečiau kaip vieną kartą per parą. Pirminiai seisminių įvykių monitoringo duomenys skaitmeninėje laikmenoje Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) turi būti pateikti ne vėliau kaip per savaitę pabaigus hidraulinio uolienų ardymo darbus. Pirminiai seisminių įvykių monitoringo duomenys, t. y. kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio registruotų signalų laiko istorijos (seismogramos), kiekvieno mechaninus grunto virpesius registruojančio įrenginio geografinės koordinatės 5 m tikslumu, kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio visos seisminių kanalų charakteristikos, reikalingos žemės virpesių parametrams nustatyti, turi būti pateikti LGT *NORDIC, SEES, MINISEED* ar kitu seisminių duomenų apsikeitimo formatu (kiti seisminių duomenų registravimo formatai nurodomi monitoringo programoje).

Galutiniai seisminių įvykių monitoringo duomenys skaitmeninėje laikmenoje turi būti pateikti LGT ne vėliau kaip per mėnesį pabaigus hidraulinio uolienų ardymo darbus. Galutiniai seisminių įvykių monitoringo duomenys, t. y. kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio registruotų seisminių signalų laiko istorijos (seismogramos), kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio geografinės koordinatės 5 m tikslumu, kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio visos seisminių kanalų charakteristikos, reikalingos žemės virpesių parametrams nustatyti, LGT turi būti pateikti *NORDIC, SEES, MINISEED* ar kitu seisminių duomenų keitimosi formatu (kiti seisminių duomenų registravimo formatai turi būti nurodyti Monitoringo programoje);

6.6. tiriant hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų, kurių metu yra ardomos uolienos, sukeltų seisminių įvykių ir seisminių signalų, susijusių su įvairiais geologiniais procesais ir (ar) reiškiniais ardant uolienas, monitoringo duomenis, nustatomi šie parametrai indukuotiems seisminiams įvykiams:

6.6.1. seisminio įvykio laikas;

6.6.2. seisminio įvykio epicentro koordinatės;

6.6.3. seisminio įvykio hipocentro gylis;

6.6.4. seisminio įvykio stiprumas (magnitudė);

6.7. seisminių įvykių stiprumui vertinti turi būti naudojami momento stiprumai (magnitudės) (M_W). Jeigu dėl objektyvių ir pagrįstų priežasčių seisminių įvykių stiprumo vertinti momento magnitudėmis nėra galimybės, gali būti naudojamos vietinės magnitudės (M_L) arba trukmės (kodos) magnitudės (M_D). Būtina, kad tos pačios magnitudės būtų naudojamos visoms skirtingais mechaniniais grunto virpesius registruojančiais įrenginiais registruotoms seismogramoms ir visiems seisminiams įvykiams vertinti;

6.8. jei hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo, kai ardomos uolienos, metu seisminių įvykių stiprumas (magnitudė) viršija M_w=1 (M_L=1; M_D=1) ir jei nustatyta, kad seisminio įvykio epicentras yra arčiau kaip 5 km nuo ardymo vietos, būtina laikinai sustabdyti hidraulinio uolienų ardymo darbus. Apie seisminį įvykį, kurio stiprumo magnitudė viršijo M_w=1, el. paštu nedelsiant pranešama LGT.

II SKYRIUS
MONITORINGO VYKDYMAS, TYRIMŲ IR MATAVIMŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

7. Monitoringo stebėjimai, tyrimai ir matavimai atliekami pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nenustatyta metodų, – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, jei nėra ir šių reikalavimų, – pagal parengtas procedūras.

8. Jeigu ore ir požeminiame vandenyje (poveikio aplinkos oro kokybei ir požeminiam vandeniui monitoringas) išmatuota teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu nustatomą ribą, pateikiant monitoringo duomenis turi būti įrašoma taikomo metodo nustatymo riba pažymint, kad išmatuota teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė.

9. Dirvožemio geocheminio monitoringo kokybės kontrolei ir tęstinumui užtikrinti kasmetiniai grunto tyrimai atliekami remiantis tais pačiais standartizuotais metodais ISO 16133, ISO 18400-202, ISO 18400-205, ISO 18400-102 ir numatomas 10 % lauko ėminių-dublikatų paėmimas ir jų laboratorinių tyrimų atlikimas. Angliavandenilių nuo C10 iki C40 kiekis nustatomas naudojant ISO 14507 dujų chromatografijos metodą arba analogišką, o dirvožemio geocheminiam monitoringui taikomų laboratorinių matavimo metodų neapibrėžtis turi būti ne didesnė kaip 15 %.

10. Ūkio subjektai, vykdantys monitoringą, privalo užtikrinti, kad:

10.1. monitoringo programoje numatytus taršos šaltinių išmetamų ir (ar) išleidžiamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) tyrimus ir (ar) matavimus atliktų, ėminius laboratoriniams tyrimams imtų laboratorijos, atitinkančios Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus;

10.2. žemės gelmių geologinius tyrimus atliktų asmenys, turintys leidimą, išduotą LGT Žemės gelmių įstatyme nustatyta tvarka, suteikiantį teisę atlikti atitinkamos rūšies žemės gelmių tyrimą; požeminio vandens ėminius imtų asmenys, turintys leidimą, suteikiantį teisę atlikti požeminio vandens paiešką ir žvalgybą ir (ar) ekogeologinį tyrimą, išduotą LGT Žemės gelmių įstatyme nustatyta tvarka; stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminiai laboratoriniams tyrimams atlikti būtų imami, matavimai ir tyrimai atliekami pagal Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo, matavimų ir tyrimų atlikimo taisykles, patvirtintas aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 „Dėl Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo, matavimų ir tyrimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

11. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimai naudojant automatines matavimo sistemas turi būti vykdomi pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. D1-654 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento

LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“ patvirtinimo“ reikalavimus.

III SKYRIUS
MONITORINGO DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS, SAUGOJIMAS

12. Monitoringo duomenys renkami monitoringo programoje numatytu dažnumu, metodais ir reikalavimais.

13. Monitoringo ataskaitoje pateikiami atitinkamo tyrimo etapo ar praėjusių kalendorinių metų poveikio aplinkai monitoringo duomenys, monitoringo duomenų analizė ir išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai.

14. Monitoringo ataskaita rengiama kasmet, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d., ir saugoma pas monitoringą atlikusį subjektą.

15. Monitoringo ataskaitos kopijos ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d. pateikiamos monitoringo programą derinusioms institucijoms.

_____

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-88, 2011-01-27, Žin., 2011, Nr. 16-757 (2011-02-08), i. k. 111301MISAK000D1-88
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-787, 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 124-5890 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-787
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. D1-148, 2013-02-20, Žin., 2013, Nr. 23-1129 (2013-03-02), i. k. 113301MISAK00D1-148
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

8.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-248, 2013-04-11, Žin., 2013, Nr. 40-1960 (2013-04-18), i. k. 113301MISAK00D1-248
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" papildymo

9.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

10.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

11.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

12.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

13.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-845, 2016-12-02, paskelbta TAR 2016-12-07, i. k. 2016-28343
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

14.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-149, 2018-02-28, paskelbta TAR 2018-03-01, i. k. 2018-03345
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

15.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-194, 2021-03-31, paskelbta TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06606
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo